

Štórski ŽELEZAR



Leto XII. — Št. 2

25. februar 1972

8. marec - dan žena

Bliža se dan, ko bodo žene obdarovane, deležne cvetja in prijaznih čestitk, lepih želja. Vse to jim je drago, če je mišljeno iskreno, če ni le oddolžitev prazniku.

V mnogih deželah je izbojevana velika zmaga in ženam so bile z zakoni priznane enake pravice kot moškim. Pokazalo pa se je in se še kaže, da pot od napisane pravne enakopravnosti do dejanske le ni tako kratka in lahka. V vedno bolj zaskrbljujoči obliki se kaže preobremenjenost žena, ki se v službi in v samoupravnih organih pa v družini in drugod uspešno uveljavljajo. Tem ženam je treba priskočiti na pomoč, kar je stvar celotne družbe in posameznih delovnih organizacij pa družbenopolitičnih skupnosti. Ureditvev otroškega varstva, pomoč ženam pri takoimenovanem »drugem šihu«, to je pri gospodinjstvu, so naloge, ki čakajo še marsikje na reševanje in rešitev. Ko bodo rešena ta vprašanja, bo verjetno vse manj

žena, ki bi se branile udeleževanja v organih upravljanja, pri raznih društvi in organizacijah, posebno pa se bodo verjetno v večjem številu odločile za udeleževanje v rekreaciji in športu, kar jim bo samo v korist.

Ko bodo rešena vsa številna vprašanja, namenjena ženam, ki so razpete med službo in domom, se bodo žene same bolj pobrigale za vse večje uveljavljanje na delovnih mestih, strokovno se bodo izpopolnjevale, pokazale pa bodo tudi več zanimanja za udeleževanje v organih samoupravljanja, v društvi in organizacijah.

Reševanje teh vprašanj pa zahteva nenehno pozornost do naših žena, do številnih problemov, ki jih tarejo, posvetiti se jim je treba skozi vse leto; v raznih načrtovanjih in programih, ki naj vodijo k napredku naše družbe, bo treba najbrž več skrbí posvetiti tudi problemom žena. Potem bodo tudi praznovanja Dneva žena pristnejša in lepša.

Glasovanje uspelo, 73,03 odstotkov volivcev - ZA

Glasovanje o samoprispevku za osnovnošolstvo in otroško varstvo v nedeljo 6. februarja je uspelo. Končni rezultati so pokazali, da se je od 40.346 upravičencev udeležilo glasovanja 35.732, ali kar 88,6 %. Za samoprispevek je glasovalo 29.488 občanov ali 73,03 %, proti je bilo 5.826 ali 16,3 % občanov, medtem ko je bilo 1,2 % glasovnic neveljavnih. Rezultati so več kot zadovoljivi, skorajda izredni. Zanimiv je tudi pogled na izide po posameznih krajevnih skupnostih; za pri-



spevek je glasovalo v Dobrni 83,78 %, v Medlogu 82,18 %, na Otoku 77,04 %, v Sirmcu 75,87 %, Pod Gradom 75,82 %, v Centru 75,16 %, v Gaberjih-Hudinji 74,70 %, na Svetini 72,72 %, na Dolgem polju 72,49 %, v Vojniku 71,38 %, na Ostrožnem 71,28 %, v Škofji vasi 69,97 %, v Frankolovem 69,90 %, v ŠTORAH 69,55 %, v Trnovljah 69,39 %, v Šmartnem v R. d. 69,24 %, na Aljaževem hribu 63,54 % in na Ljubecni 63,19 %.

Dobrnčani so si z zmago pri glasovanju priborili tudi nagrado 3.000 din, ki je bila razpisana v internem tekmovanju.

DRUGI O NAS

ZDRUŽENO PODJETJE SLOVENSKE ŽELEZARNE

V svoji posebni izdaji je revija za gospodarska vprašanja »Ekonomska politika« objavila vrstni red sto največjih proizvodnih delovnih organizacij, petdeset največjih trgovskih delovnih organizacij, dvajset največjih delovnih organizacij s področja prometa in zvez, enajst zavarovalnih organizacij ter šestindvajset največjih bank v Jugoslaviji. V teh pregledih je Združeno podjetje slovenske železarn na 13. mestu.

V opisu podjetja in njegove dejavnosti je med drugim rečeno, da ima železarstvo v Sloveniji bogato tradicijo. Naveden je tudi kratek zgodovinski razvoj železarstva. Združeno podjetje slovenske železarn s sedežem v Ljubljani so osnovali v jeseni 1969 tri železarn: Jesenice, Ravne in Štore, pri čemer je vsaka obdržala svojo poslovno samostojnost. Združene pa so finančne odločitve, enoten razvoj, koordinacije proizvodnje in skupni nastop na trgu. Združeno podjetje proizvaja surovo železo, surovo jeklo, nodularno, sivo in jeklo litino, kovano, valjano in vlečeno jeklo ter termično in mehansko obdelane proizvode. Obseg proizvodnje je v letu 1970 znašal 28 % skupne jugoslovanske proizvodnje surovega jekla. Po strukturi pretežno kvalitetna in plemenita jekla tako, da združeno podjetje zavzema glede na vrednost proizvodnje drugo mesto v jugoslovanski črni metalurgiji.

Nadalje so navedeni proizvodni programi posameznih železarn. Zanimiva je tudi kadrovska struktura. V letu 1970 je bilo v združenem podjetju zaposlenih povprečno 11.600 delavcev, od tega na Jesenicah 6.800, na Ravnah 3.600 in v Štorah 2.500. S fakultetno izobrazbo je bilo 165, z višješolsko izobrazbo 96, s srednjo izobrazbo 706, visokokvalificiranih 612 in 3.687 kvalificiranih delavcev.

Obseg proizvodnje jugoslovanskih železarn dalj časa ni spremljal razvoja ostalih gospodarskih panog, pa je zaradi tega prišlo do relativnega zaostajanja celotne panoge. Nove proizvodne kapacitete so se gradile prvenstveno v bližini surovinskih baz, kar je tudi razlog, da je delež sloven-

skih železarn v relativnem padu. Kljub temu pa se je z rekonstrukcijo, modernizacijo in osvajanjem nove tehnologije proizvodnja v slovenskih železarnah povečala 5-kratno v zadnjih 25 letih. Se pomembnejše pa je to, da je šla usmeritev v večjo proizvodnjo visokolegiranih jekel ter večjo stopnjo predelave in finalizacije. Samo v zadnjih treh letih se je blagovna proizvodnja povečala za 15 % in realizacija za 38 %.

Po srednjeročnem načrtu, katerega so izdelale slovenske železarn ter ga uskladile z jugoslovanskim razvojem je predviden porast proizvodnje surovega jekla po količini za 20 %, blagovna proizvodnja pa celo za 52 %. Manjkajoči del polproizvodov bodo pridobivali od ostalih jugoslovanskih železarn in eventualno iz uvoza. V blagovni proizvodnji se bo delež tople predelave zmanjšal za 73 % v letu 1970 na skupno 51,5 % v letu 1975, istočasno pa povečal delež višjih baz predelave. Po tem programu predvidene investicije niso namenjene samo širjenju proizvodnje ampak predvsem preorientaciji na večji delež kvalitetnih proizvodov, predvsem plemenitih jekel. Ravno tako je to usmerjeno v še višjo stopnjo predelave in obdelave jekla, finalizacijo proizvodnje, specializacijo, kakor tudi kvaliteto izboljšanje njene strukture. To povečanje predelave se bo realiziralo z izgradnjo nove hladne valjarne pločevine na Jesenicah in s povečanjem mehanske obdelave v Ravnah in Štorah.

Združeno podjetje ima poslovne odnose v državi in inozemstvu. Posebno sodeluje z avtomobilsko, kovinsko-predelovalno industrijo in ladjedelništvom. Slovenske železarn so močno usmerjene na celoten jugoslovanski trg ter je tako v letu 1970 plasman proizvodov znašal v Srbijo 16,4 %, Hrvaško 11,7 %, v Slovenijo 57,1 %, v Bosno in Hercegovino 3,2 %, v Črno goro 0,1 % v Makedonijo 0,2 % in v izvoz 11,3 %.

Na kraju so navedeni še podatki o sodelovanju v Združenju jugoslovanskih železarn ter odnosih s trgovinskimi podjetji in bankami. Navedeni so tudi grobi podatki o standardu zaposlenih.



Eno od glasovalnih mest v Štorah

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

Sklepi poslovnega odbora

Poslovni odbor Združenega podjetja slovenske železarnje je imel dne 26. 1. 1972 svojo 15. redno sejo v Železarni Štore, na kateri so bili na osnovi pripravljenih materialov ter razprave sprejeti naslednji sklepi:

— Prisotnost ZPSŽ je pri oblikovanju republiških stališč in pri oblikovanju medrepubliškega sporazumevanja nujno potrebna in je razen pismeno o stanju v ZPSŽ tudi ustno informirati pristojne forume. S tako akcijo je treba biti stalno prisoten in jo nadaljevati.

— Tovarne ZPSŽ so se zavezale, da bodo izdelale program za povečanje notranje rentabilnosti in ublažitev nelikvidnosti.

— Do konca leta 1972 je v vseh tovarnah uvesti kontrolne ure zaradi kontrole prihoda in odhoda. S tem v zvezi si je v Železarni Ravne pogledati način uvedbe teh kontrolnih ur.

— Urediti je odpiralni čas obratnih bifejev in razdeljevanje toploga obroka.

— Podatki, ki se dajejo po vprašanju devalvacije navzven,

se morajo predhodno skoordirati, dajejo se samo prek ZPSŽ, o čemer je UJŽ tudi seznaniti. Analogno velja ta sklep tudi za vse ostale finančne podatke, ki jih je potrebno dajati. Sklep velja od 1. 1. 1972.

— Predlogi glede enotnega stališča pri delitvi in egalizacijskem obračunu starega železa se o svojijo kot enotno stališče za sejo UJŽ.

— V komisijo v zadevi Smederevo se imenujeta: mag. Rozman z Jesenic in dipl. inž. Knez Peter iz Štor.

— Komisija za oblikovanje skupnega poslovnega sklada ZPSŽ naj čimprej nadaljuje s pričetim delom.

— Prisoten je osnovni princip, da se morajo cene materialu v medprometu med posameznimi železarnami tako oblikovati, da se presežek dohodka proporcionalno razdeli, za kar je potrebno v vseh železarnah uvesti enoten način.

— V zvezi s problematiko odškodnine delavcem zaradi poklicnih obolenj mora služba varstva pri delu dobiti konkretne zadolžitve. Imenovan je team: inž. Stane Ocvirk, Čekovnik Franc, inž.

Polak Peter in Zdravko Pogačnik. Sklicatelj prvega sestanka tov. Miha Potočnik. Prav tako naj obstojajo v posameznih tovarnah teami, ki bodo vodili skrb nad tem. V akcijo je vključiti tudi Inštitut za medicino dela.

— V svet visokošolskega zavoda, fakultete za naravoslovje in tehnologije je imenovan inž. Kossec Peter.

— Poslovni odbor je pooblastil gen. direktorja Klančnika Gregorja in Cetinskega, da rešita zadevo financiranja ekonomskih nalog v okviru UJŽ.

— Odobril je službeno potovanje inž. Koscu v Moskvo, da uredi vprašanje nabave starega železa. Tovariša Cetinskega pa je zadolžil z nalogo, da pripravi predlog mehanizma, po katerem bi se del deviznih sredstev odstopalo v ZP v take namene.

— Gen. direktorju tov. Klančniku Gregorju se odobri koriščenje dopusta v času od 27. 1. do 16. 2. za potovanje v Sapporo in obisk pom. ministra za črno metalurgijo v Moskvi.

— Pooblastil je direkcijo združenega podjetja, da pri republiških skupnih rezervah gospodarskih organizacij najema v imenu Združenega podjetja slovenske železarnje kratkoročne kredite za izplačilo osebnih dohodkov do višine 10 milijonov din. O vsakokratnem znesku kredita, za katerega se prosi pri republiških skupnih rezervah, se med seboj dogovorijo finančni direktorji slovenskih železarn. Ravno tako so finančni direktorji železarn pooblašeni, da določijo neposredno koriščenje odobrenega kredita po posameznih železarnah. Za vračilo kredita republiškim skupnim rezervam je odgovorno Združeno podjetje slovenske železarn, njemu pa morajo s svojimi sredstvi to vračilo omogočiti posamezne železarnice. Za podpis pogodbe sta pooblašena generalni direktor Gregor Klančnik in direktor financ Andrej Cetinski; v odsotnosti enega izmed njiju pa inž. Milan Marolt.

XXVI. seja ekonomsko poslovnega odbora

Ekonomsko poslovni odbor se je sestel na svojo 26. sejo 3. februarja in pri pregledu sklepov prejšnje seje ugotovil, da je ostal odprt edinole še sklep glede valorizacije nagrad za racionalizacije. Predsednik komisije za racionalizacije jo sporočil, da bo komisija o predlogu valorizacije razpravljala na seji, ki bo nekaj dni zatem.

Po obravnavi operativnega plana za februar je razpravljal še o poslovanju v januarju. V plodni razpravi o proizvodnji, zalogah in delovni sili je poleg več članov odbora sodeloval tudi glavni direktor. EPO je sprejel sklep, da morata komercialni in tehnični sektor ukreniti vse potrebno, da se znižajo zaloge, ki v precejšnji meri vežejo sredstva.

Nato je ekonomsko-poslovni odbor obravnaval predlog za nakup dveh delnic italijansko-jugoslovanske družbe za pospeševanje gospodarskega sodelovanja SACCET. V tej družbi je večina najpomembnejših italijanskih in jugoslovanskih podjetij, železarni Štore pa je vodstvo družbe po-

nudilo nakup dveh delnic predvsem zaradi našega sodelovanja s FIATOM, ki se deloma že razvija, širši razmah pa bo doseglo v naslednjih letih. Odbor je predlog sprejel in odobril znesek 2 milijona Lit za nakup delnic.

V nadaljevanju seje je EPO odobril službeno potovanje ing. Vuk Mihaela v ZR Nemčijo zaradi ogleda in ugotovitve možnosti nabave naprave za brezrušilno kontrolo napak na gredičah in ceveh, za katero vlada v naši tovarni in v šentjurskem ALPOSU veliko zanimanje. Stroške potovanja krijeta železarna in ALPOS, vsak polovico. Odobril je tudi službeno potovanje ing. Petra Kosca, uslužbenca združenega podjetja v Ljubljani, v Moskvo zaradi ugotovitve nakupa starega železa v ZSSR. Odobril je tudi dodatne stroške za ing. Goriška, ki jih je imel med svojim zadnjim potovanjem na Poljsko.

Po pogodbi med Železarno Štore, Petrolom Ljubljana in MOBIL OIL AUSTRIA A. G. WIEN dobavlja slednja naši tovarni olja in maziva ter nudi strokovno pomoč pri usposabljanju naših kadrov za delo z njimi. Tako sta se na osnovi te pogodbe mudila od 31. 1. do 5. 2. t. l. na Dunaju na praksi ing. Gajser Stane in Bratuša Ivan, oba iz priprave vzdrževanja. Odbor je odobril dodatne stroške, ki so nastali v zvezi s to prakso, sicer pa je nosila stroške prakse firma MOBIL OIL AUSTRIA A. G.

Odbor je odobril otvoritev novega deviznega računa pri Ljubljanski banki, potrebnega zaradi razširitve naše dejavnosti s tujimi partnerji.

Direktor splošnega sektorja je obvestil člane odbora o prizadevanjih vodstva tovarne, da bi se sodelovanje z Ljubljansko banko kar najbolj razvilo. V ta prizadevanja sodi tudi možnost, da bi si podjetje z različnimi dodatnimi oblikami sodelovanja zagotavljalo finančna sredstva, ki so potrebna ob določenih rokih predvsem za izplačilo osebnih dohodkov. Tako obstaja možnost, da bi delavci železarn pristopili k varčevanju pri Ljubljanski banki tako, da se obvežejo del svojega osebnega dohodka vložiti na hranilno knjižico LB in ga tam pustiti vsaj 8 do 10 dni, nakar ga lahko zopet dvignejo, če želijo. Ker pomeni to kratkoročno vezanje sredstev, ki jih lahko sicer banka obrača, pridobi podjetje določene ugodnosti, od katerih je ena že bila omenjena. Po krajši razpravi je odbor taka prizadevanja podprl in sklenil predlagati delavcem, da se poslužijo take oblike varčevanja, saj lahko tako tovarni znatno pomagajo pri premagovanju vsakodnevnih ovir, ki izvirajo iz vsesplošne nelikvidnosti in drugih vzrokov.

XIX. seja kadrovske-socialnega odbora

Kadrovske-socialni odbor se je sestel na svojo 19. sejo dne 24. in 25. 1. t. l.

Odbor bi naj razpravljal o predlogu komisije za kršitve delovnih dolžnosti za izključitev PUŠNIK Mirka iz valjarne iz delovne skupnosti Železarn Štore. Ker pa Pušnika ni bilo mogoče pravočasno obvestiti o napovedanem sestanku, se je odbor odločil pre-

(Nadaljevanje na 3. strani)

KADRI V 1971

NEKAJ PODATKOV IZ KADROVSKEGA POROČILA

Tudi v preteklem letu je nadaljnji razvoj podjetja zahteval ponoven porast zaposlenih, v čemer smo le delno uspeli, zaradi pomanjkanja delavcev, tako nepriučeni kakor tudi izučeni v poklicu za delo v železarni. Število zaposlenih se je povečalo za 107 oseb in je nižje kot v letu 1970, ko smo povečali število za 155 oseb. Naš kolektiv je torej v zadnjih dveh letih številčno močnejši za 262 članov ter je dne 31. 12. 1971 skupno z gradbeno-stanovanjsko in gostinsko enoto štel 2.473 zaposlenih, brez teh dveh enot pa 2.390 članov. Kadrovske premike so bili v letu 1971 manjši kot v letu pred tem in tudi ustalitev je boljša, saj podatki kažejo, da je bila fluktuacija kadra manjša, vendar še vedno previsoka. V delo smo med letom vključili 460, odjavili pa 353 oseb. V gornji številki je tudi 63 fantov ki so odšli v JLA na odslužitev vojaškega roka in je približno enako število kot v letu 1970. Največ oseb je zapustilo podjetje samovoljno in to kar 154, le-teh je bilo v letu 1970 še več in sicer 183.

Fluktuacija kadra pa slabi našo kvalifikacijsko strukturo, saj je iz podjetja odšlo 103, prišlo pa 262 nekvalificiranih delavcev. To zahteva, da podjetje vlaga nove in vedno večje napore za usposabljanje kadra, ki se vključuje v delo za nadomestitev kadra, ki zapuša podjetje. To prizadevanje je bilo v preteklem letu uspešno, saj je kljub gornjemu pojavu struktura kadra napredovala tako pri priučenem, kakor izučenem kadru.

Od 460 oseb, ki so bili na novo vključeni v delo med letom se jih je 86 vrnilo iz JLA, 145 je prvič sklenilo delovno razmerje, 22 je bilo študentov, 198 jih je prišlo iz drugih delovnih organizacij. Poleg 262 NK delavcev je

vstopilo na delo še 36 priučenih delavcev, 116 s poklicno šolo različnih strok, predvsem kovinarjev, 21 s srednjo, 3 z višjo in 3 z visoko šolsko izobrazbo.

V letu 1971 se je udeležilo raznih oblik izobraževanja v podjetju 956 članov kolektiva in je bilo za to porabljenih 4040 učnih ur. Poleg tega je bilo uporabljeno 143 ur za vodenje 1865 oseb, ki so med letom obiskali naše podjetje v obliki ekurzije. Podjetje je imelo ob začetku leta 37 študentov na srednjih, višjih in visokih šolah, konec leta ima le-teh 42. Med letom je končalo šolanje 7 študentov, nekaj jih je odstopilo od štipendij in šolanja, podeljenih je bilo 19 novih štipendij na teh šolah. Na poklicnih šolah se uči za potrebe podjetja 124 učencev — študentov, in sicer v Štorah 80, na elektrogospodarski šoli v Mariboru 35, v TAM 3, na GSC Ljubljana 3 in v Sevnici 3. Nimamo pa nobenega učenca, ki bi se učil metalurškega poklica in bomo morali tudi v bodoče za te poklice priučevati predvsem kader, ki je že zaposlen v podjetju, če ne bo interesa mladine za te poklice. V preteklem letu je 19 livarjev uspešno končalo takšno šolo za odrasle v tovarni.

V poročilu dobimo tudi podatke o gibanju bolniškega staleža. Ugotavljamo, da se je stanje izboljšalo, če podatke primerjamo z letom 1970. Odsotnost do 30 dni zaradi bolezni je bila za 0,51 % nižja in je znašala 2,86 % na delovni stalež (v letu 1970 pa 3,37 %). Prav tako je odsotnost nad 30 dni nižja in znašala 1,77 % ali skupno 4,63 %, leto prej pa 5,65 %. Zaradi bolezni do 30 dni smo izgubili 20.946 delovnih dni, za katere nadomestilo je bilo izplačano iz sredstev podjetja 771.725,20 din ali povprečno 35 din neto osebnega dohodka na zaposlenega.

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

(Nadaljevanje z 2. strani)

ložiti obravnavo te zadeve na prihodnjo sejo.

Odbor je v nadaljevanju seje odobril 50 % povračilo stroškov tečajnine za Dušej Antonijo, sicer kurirko v splošnem sektorju. Dušej Antonija obiskuje pri Delavski univerzi v Celju strojeopisni tečaj. Odbor se je odločil za tako rešitev prošnje zato, ker strojepisnega kadra v tovarni primanjkuje.

Študentoma Potočnik Rajku in Trebovc Aleksandru je sklenil podeljevati štipendijo tudi v letu, ko sicer redno ne študirata, se pa pripravljata na ostale izpite. Ni pa sprejel takega sklepa za Jezernik Božidarja, ki doslej ni opravil še nobenega izpita.

Na prošnjo Metličar Stanislave iz komerciale, da se ji odobri izredni študijski dopust za polaganje izpitov in študij na Visoki ekonomsko-komercialni šoli v Mariboru, je odbor sklenil, da se ji omogoči pridobiti status izrednega študenta in iz tega izhajajoče ugodnosti (izredni študijski dopusti itd.).

V nadaljevanju seje je odbor sklenil odkupiti diplomsko delo inž. Kresnik Bogoljuba z naslovom »Poskus kontinuiranega litja sive litine s kroglastim grafitom«.

Odbor je sprejel predlog kadrovskega sektorja, da se za »obratovodjo obdelovalnice litine« namesti Alojza Šramela, doslej zaposlenega v mehanični delavnici kot tehnolog transportnih naprav. Je pred dokončanjem študija na višji tehniški šoli v Mariboru.

V nadaljevanju seje je odbor razpravljal o spremembi obračuna draginskega dodatka in sprejel sklep, da se od 1. januarja t.l. dalje draginski dodatek prevede v točke in obračunava v sestavu rednih osebnih dohodkov.

Ob koncu seje je odbor obravnaval še prošnjo Srebotnjak Anice, zaposlene v kadrovskem sektorju, da se ji oprostijo vračilo štipendije, ki jo je prejela v času šolanja na Ekonomski srednji šoli v Celju. Bila je obvezana biti v delovnem razmerju Železarne Štore 46 mesecev, medtem ko je bila doslej v delovnem razmerju 30 mesecev, za preostale »neodslužene« mesece pa je obvezana vrniti štipendijski znesek. Po daljši razpravi je odbor sklenil oprostiti jo plačila preostalega zneska v višini 3.099,44 din.

Stalno prisotna težnja v kolektivu o prerangiranju (obvezno vedno v višje range) se je odrazila tudi na tej seji odbora, ko je prišlo na dnevni red nekaj predlogov za prerangiranje. Večina zahtev je bila že predhodno odklonjena, na odboru so bile obravnavane samo nekatere, ki so po mnenju ustreznih organov upravičene.

Tako je odobril prerangiranje za nekaj delovnih mest v metalurški, kovinski in stanovanjsko-gradbeni enoti.

Ob koncu seje je obravnaval še predlog reorganizacije komercialnega sektorja in predlog formiranja ekonomskega sektorja. Glede na to, da je le delavski svet pristojen za odločanje o formiranju novih sektorjev v tovarni in da bo torej le-ta odločil o ustanovitvi ekonomskega sektorja,

je odbor le razpravljajal o predvideni reorganizacijski shemi novega sektorja. Sicer pa je sklenil odstopiti celotno gradivo v predhodno obravnavo delavskemu svetu tovarne.

O predlogu reorganizacije komercialnega sektorja je uvodoma govoril direktor tega sektorja Belej Marjan. Predvsem je bila prisotna zahteva, da se oblikuje takšen sektor, ki bo sposoben reševati naloge, ki izhajajo iz vedno večje proizvodnje in torej tudi vedno večje prodajno-nabavne aktivnosti.

Člani odbora so imeli na predlog reorganizacije vrsto pripomb, predvsem pa so menili, da mora biti določena funkcionalna povezava tega sektorja z drugimi sektorji. Ta povezava sedaj ni takšna. Npr. funkcionalna povezava na področju tržišča, razvoja in perspektivnega planiranja ne ustreza povsem. Ob koncu je sklenil, da dokončno razpravo in odločitev o reorganizaciji komercialnega sektorja odloži dokler ne dobi dodatnega gradiva (pri katerih sektorjih je reorganizacija že zaključena, kaj se še predvideva za reorganizacijo in kdaj) in dokler se gradivo za reorganizacijo komercialnega sektorja ne dopolni.

Nato je odbor zaključil sejo.

XIX. seja sveta enote vzdrževalnih obratov

Uvodoma je svet enote razpravljajal o izvršenih sklepih prejšnje seje in ugotovil, da so vsi sklepi razen enega realizirani. Olga Mastnak iz kadrovskega sektorja je v zvezi s tem nerealiziranim sklepom omenila, da se pripravljajo predlog akordiranja oziroma normiranja dela na ožkotirni progi. Ob tem je navedla o participaciji posameznih obratov (mehanična in elektro delavnica ter garaže na akordih), iz katerih je razvidno, da promet z zelo minimalnim odstotkom sodeluje v akordih. Svet je sklenil ponovno razpravljati o tem predlogu potem, ko bodo ustrezne analize napravljene in ko bo tudi predlog dokončno formuliran.

Istočasno je obvestila svet enote o predlogu sveta metalurške enote, da bi se v železarni prešlo na obračunavanje enotne vrednosti točke. Člani sveta so menili, da je treba stalno spremljati nagrajevanje oziroma osebne dohodke v kolektivu in predvsem analizirati slabosti ter napake, ki se pri tem pojavljajo.

Predlog reorganizacije merilne službe je v izdelavi pri organizacijskem biroju tovarne.

V nadaljevanju seje je svet enote razpravljajal o letnih dopustih. Svet je dobil v potrditev le dva plana dopustov, in sicer od merilne službe ter energetskega oddelka. Na vprašanje, zakaj ostali obrati in oddelki niso posredovali svojih planov dopustov, je bilo odgovorjeno, da je bilo v ustrezni okrožnici kadrovskega sektorja v zvezi z dopusti omenjeno, da bodo dobila obratovodstva sezname beneficiranih delovnih mest. Staž na teh delovnih mestih pa tudi bistveno vpliva na dolžino dopustov. Ker teh spiskov še niso dobili tudi niso mogli izdelati dokončnega plana dopustov. Svet sklene, da se pla-

ni dopustov zadržijo vse dotlej, dokler kadrovski sektor takega spiska ne pošlje obratovodstvom.

Za vodjo delovne skupine merilna služba II (prej je bil imenovan za vodjo Čagalj Josip) je svet enote imenoval VINDIŠ Antona, delovodjo v merilni službi II.

Ob zaključku seje je svet enote sprejel na znanje informacijo o organizacijski izpolnitvi v merilni službi oziroma dopolnitvi te organizacijske izpolnitve. Dopolnitev je potrebna zaradi tehnične oziroma administrativne napake v prepisovanju gradiva.

Predsednik sveta enote je obvestil člane sveta tudi s sklepom tovarniškega odbora sindikata oziroma njegove komisije za organizacijsko-kadrovska vprašanja, da organizira šolo za samoupravljalce. Glede na to, da bi bila udeležba v tej šoli izredno koristna za vse člane samoupravnih organov in različne aktiviste družbenopolitičnih organizacij ter vodje delovnih skupin, je svet enote sklenil posredovati ustreznim članom delovnega kolektiva takšno okrožnico.

XIX. seja sveta metalurške enote

Seja sveta enote je bila 20. januarja.

Pri pregledu sklepov, sprejetih na 18. seji, so ugotovili, da so še vnaprej odprti sklepi o enotni vrednosti točke, o beneficiranem delovnem stažu in da se o obeh vprašanjih pričakuje odgovor na naslednji seji sveta enote.

Najprej je svet enote obravnaval tudi proizvodna poročila za januar in ugodno ocenil proizvodnjo v tem mesecu. V nadaljevanju seje je govoril o proizvodnji v letu 1971 šef sklopa inž. Urbančič. Proizvodnjo v preteklem letu je ugodno ocenil. Poudaril pa je, da je prišlo do nepredvidenih težav zaradi redukcije električne energije ali podaljšane remonta v jeklarni, zaradi česar seveda tudi proizvodnja ni takšna, kot se je pričakovalo. V celoti pa je bilo naše delo v preteklem letu uspešno, saj so bile planske postavke izredno visoko zastavljene.

V nadaljevanju seje so poslušali informacijo šefa sklopa o tem, kako poteka realizacija operativnega plana za januar.

Glede na to, da je bil premeščen na upravo osnovnih sredstev dipl. inž. Srečko Senčič, je svet enote »izgubil« svojega podpredsednika. Za novega podpredsednika sveta enote je bil izvoljen Grdina Peter.

Ob zaključku seje je Svet enote tudi imenoval vodje delovnih skupin v valjarni I in II, jeklovleku, elektroplavžu, jeklarni in šamotarni. Pod točko »razno« je bilo postavljeno vprašanje, kaj je s trimesečnim obračunom po vprašanju osebnih dohodkov. Odgovor bo podan na prihodnji seji.

XIV. seja sveta enote kovinskih obratov

Seja sveta enote je bila 21. januarja. Uvodoma so pregledali realizacijo sklepov prejšnje seje. V odsotnosti šefa sklopa dipl. inž. Janeza Barboriča je predsednik sveta enote tovariš Judež Ivan uvodoma govoril o proizvodnji in realizaciji v letu 1971 ter planu za leto 1972.

V nadaljevanju seje so razpravljali o planu dopustov. Bilo je omenjeno, da so tak plan napravili in ga izobesili na oglasne deske edinole v livarni II in obdelovalnici valjev. Dogovorjeno pa je bilo, da vsi obrati nemudoma posredujejo take spiske delavcem na vpogled.

Svet enote je v zvezi s predlogom sveta enote vzdrževalnih obratov, da se pristopi k dodatni stimulaciji vzdrževalcev, sklenil, da se sprejme enak sklep kot v svetu metalurških obratov, namreč, da se odobri takšna participacija za dobo 6 mesecev, da pa se v tem času najde dokončna rešitev problema.

Svet enote je sklenil dati pristanek na naslednjo zasedbo prostih delovnih mest: 1. Milanović Slobodan, dipl. inž. strojništva, na delovno mesto »vodja priprave orodja«; 2. Kristan Mihael, strojni tehnik, na delovno mesto »tehnolog orodja«; 3. Ulaga Janjo, končana delovodna šola strojne smeri, na delovno mesto »samostojni programer«; 4. Zohar Jurij, VK strojni ključavničar, na delovno mesto »tehnolog za obdelavo II«; 5. Marjetič Jurij, strojni tehnik, na delovno mesto »tehnolog obdelave I«.

Ob koncu je svet enote obravnaval tudi prošnjo za prerangiranje Bule Vinka in Tomlje Janeza, metalurških tehnikov v livarni II in po krajši razpravi s soglasjem obratovodstva dal pristanek na predstavitev iz 17. v 18. rang.

XV. seja sveta enote kovinskih obratov

Seja je bila 5. februarja t.l.

Po pregledu sklepov s prejšnjih sej je svet najprej poslušal kratko informacijo šefa sklopa dipl. inž. Janeza Barboriča o livarni II. Zaradi izredno velikega števila naročil smo v položaju, da odklanjamo nekatere naše stalne kupce, predvsem tiste, ki niso redni plačniki. Po dogovoru z vodstvom tehničnega sektorja bi bilo koristno planirati dodatno delo v štirih sobotah (februar in marec), čimprej pa tudi uvesti tretjo izmeno. Sklep enote je v zvezi s tem sprejel ustrezen sklep, in sicer, da se v livarni II dela v februarju še eno dodatno soboto, v marcu pa tri.

V nadaljevanju je svet enote potrdil imenovanje vodij delovnih skupin, kakor mu je bilo predlagano, z dopolnitvijo, da se v obdelovalnici v Storah II namesto ene ustanovijo štiri delovne skupine, kot njihovi vodje pa se imenujejo poleg Staneta Šumeja še Mirko Kolar, Anton Ramšak in Alojz Žnidar.

Ob koncu je svet enote še ugodil pritožbi Mlakarja in Mastnaka ter jo posredoval v proučitev ustreznim kadrovski službi. V zvezi s predlogom obdelovalnice valjev o nagrajevanju učencev tretjega letnika ŠIKC, ki pridejo na delo po končanem šolanju, je svet enote sklenil, da se priporoči sprejem enotne politike do teh praktikantov v vsej tovarni. Strinjal se je s predlogom, da se jim plača malica, medtem ko bo o višini mesečne nagrade razpravljajal na naslednji seji, ko bo pripravljen v kadrovskem sektorju enoten predlog.

NEKAJ MISLI O NJIHOVEM PRAZNIKU

Pred dnevom žena smo se z nekaterimi članicami naše delovne skupnosti pogovarjali o problemih v zvezi z zaposlitvijo, enakopravnostjo in z vsem, kar je s tem v zvezi. Zanimalo nas je:

Kaj jim pomeni 8. marec, ali bolj družinski, ali še vedno bolj družbeni praznik?

Ali menijo, da smo pri nas, to je v naši družbi resnično že dosegli enakopravnost žena v vseh pogledih.

Ali se jim je v dolgih letih zaposlitve kaj posebno vtisnilo v spomin?

Ali se lahko poleg službene dolžnosti in gospodinjskih ter materinskih opravil še posvečajo morda rekreaciji, ali športu, izletom in podobno?

Angela JOŠTOVA iz šamotarne je menila, da so zaposlene žene enakopravne samo pri delu, pri nagrajevanju pa zapostavljene,



saj so dolgoletne članice kolektiva pri nagrajevanju izenačene z novinci, ko je vendar razumljivo, da so si pridobile več prakse v dolgoletni zaposlitvi in je njih zmogljivost, oziroma produktivnost neprimerno višja kot produktivnost novincev.

Poleg skrbi za zadovoljivo opravljanje dela v tovarni in družinskih dolžnosti ji ne preostane časa za kakršnokoli udejstvovanje izven doma, čeprav so otroci že pri kruhu.

8. marec je le bolj družbeni praznik in lepo je, če imajo zaposlene žene dela prost, plačan dan in če jim pripravijo kako pogostitev, oziroma prireditve.

Najbolj vesele so bile žene v njihovem obratu, ko so jih oprostil nočnega dela, drugega važnega dogodka se ne spomni.

Milka ZUPANČEVA, jedrarka v novi livarni je povedala, da so pri njih za enako delo enako



nagrajene tudi žene. Nočnega dela ni več. Opravljajo pa težko delo, čeprav jim tega ne priznajo in

zato tudi niso upravičene, kakor ne njihovi sodelavci, na beneficirano delovno dobo. Že dolgo ni bilo zdravniškega kontrolnega pregleda, ker je njih delo zdravju škodljivo. Ne more doseči, da bi jo poslali na slikanje hrbtenice in potrebno zdravljenje.

Za razvedrilo po delu ni časa, utrujene so in zadovoljne, če si lahko doma odpočijejo.

8. marec je bolj družbeni praznik in vesele so; če jih povabijo na kakšno proslavo in vesel zaključek.

Kakega posebnega dogodka se ne spomni.

Olga KOCMANOVA, kuharica v gostinski enoti meni, da je 8. marec tudi lep družinski praznik. Dela prost dan ji veliko pomeni, otroci in mož jo radi presenetijo na ta njen praznik in zato je to vsako leto lep dogodek, ki se ga veseli vnaprej in še potem. Rada se udeleži tudi družbenega dela tega praznika, saj jim druž-



bene organizacije priredijo vedno kakšno proslavo, na kateri jih posebno razvesele nastopi najmlajših in mladih sploh.

V njihovi delovni enoti prejema vsi za enako delo enak zaslužek. Ker je narava dela taka, da morajo nekatere obroke pripravljati v nočnem času, so jim priznali tudi nočni dodatek, tako so tudi tukaj izenačene žene z moškimi.

Za kakšno posebno razvedrilo izven dela v menzi in v gospodinjsstvu ni časa; privoščijo si le kakšne sprehode in obiske prireditve, ki jih je pa sedaj v Štorah malo.

Posebno presenečena in vesela je bila, ko ji je podjetje omogočilo strokovno izobrazbo v kuharski in gostinski stroki. Drugih posebnih dogodkov se ne spominja.

Fanika VUKOVA, žerjavovodja v obdelovalnici valjev smatra, da je 8. marec lahko več kot samo družbeni praznik, predvsem je to družabni praznik, saj so vsako le-

po povabljeni k prireditvi v počastitev zaposlenih žena. Dokler je še živel mož, je bil to za njo tudi družinski praznik.

Pri delu so žene izenačene z zaposlenimi moškimi, veliko pa pomeni ukrep, da je nočna zaposlitev žena ukinjena.



Za posebno razvedrilo in rekreacijo ni časa. Doma je dosti zaposlitve v železarni, dan, ko sta oba z možem prejela uro kot nagrado za petnajstletno neprekinjeno zaposlitev v podjetju.

Čeprav je bilo veliko dogodkov, ki se jih zelo rada spominja, kakor so bile prostovoljne delovne akcije pri vodovodu, stadionu in podobne, skupni izlet, oddih na morju in še kaj, pa je zanjo bil najlepši dogodek v 24 letih zaposlitve v železarni, dan, ko sta oba z možem prejela uro kot nagrado za petnajstletno neprekinjeno zaposlitev v podjetju. Lepo je bilo tudi, ko so praznovali 10-letnico delavskega samoupravljanja, še danes hrani lonček, kakršne so takrat prejeli v spomin.

Olga ČUVANOVA, finančni direktor.

Družba je uredila, da je 8. marec lahko tudi lep družinski praznik, kar pa je odvisno od pozornosti družinskih članov.

Enakopravnost smo si priborili z revolucijo. Žene smo enakopravne v zaposlovanju in v poklicih, ki ustrezajo našim fiziološkim pogojem. Ne moremo biti



enakopravne pri težkih delih, v težkih pogojih, nezdravem okolju, iz že zgoraj navedenega raz-

loga. V večini podjetij in ustanov so temu ustrezno ukrepali, uredili, oziroma razvrstili so delovna mesta za žene. Smatram, da so zaposlene žene še vedno v neenakopravnem položaju, so namreč preveč obremenjene, saj jih po službi čakajo doma vse gospodinjske skrbi in vzgoja otrok. Pomoč pri vsem tem je vse preveč odvisna od uvidevnosti ali dobre volje moža in ostalih družinskih članov.

Tu pa že imamo odgovor tudi na vprašanje, če in koliko časa ostane, skrbni, zelo angažirani delavki in gospodinji za sicer prepotrebno razvedrilo, rekreacijo in šport. To je sedaj druga stran medalje, če tako rečem, to je enakopravnosti.

V letih mojega službovanja se mi je najbolj vtisnilo v spomin srečanje aktivnih in upokojenih članic naše delovne skupnosti pred leti v našem domu na Svetini, ob skromni zakuski pa vendar veselem razpoloženju. Posebno upokoženke so me še mesece za tem ob srečanjih spraševale, če se bomo še kdaj zbrale in se lepo razvedrile, česar si zelo, zelo želijo. Menim, da v tem tempu dogajanj in poslovnih skrbi vse preveč pozabljamo na naše tovarišice, ki so skupaj z nami obnavljale našo staro tovarno in oblikovale nove odnose do dela in do sodelavcev ter tu v podjetju pustile premnoge žulje, mnogo znoja in najlepša leta svojega življenja.

Silva ZELICEVA, tajnica v Upravi osnovnih sredstev.

Osmi marec je zame spominski dan. Vesela sem, če na ta dan doživim pozornost doma, v službi in drugje.

Meni, da imamo žene pri nas, v naši družbi precej pravic, še več pa bi jih imele, če bi si zanje bolj vneto prizadevale.

V službi doživim človek nešteto lepih pa tudi težkih trenutkov. Težko se je odločiti za najpomembnejši dogodek. Če pa se že moram odločiti, bi kot najpomembnejši dogodek izbrala pričetek obratovanja v obratih Štore II, saj je to izrednega pomena za ves kolektiv in zato tudi za vsakega člana naše delovne skupnosti.

Če hoče biti žena uspešna na delovnem mestu in doma v gospodinjstvu, mora najti tudi čas za razvedrilo. Prav v tem letu smo tudi v Štorah pod vodstvom in s pomočjo TVD Partizana-Kovinarja pričeli široko akcijo za TRIM, o čemer smo našli navodila že v prejšnji številki našega glasila »Štorski železar«. Ne rečem, da je za vse zaposlene žene možnost vključevanja v to akcijo. Zagotovo pa lahko trdim, da bi se marsikatera zaposlena žena lahko vključila v to akcijo. Vedeti je namreč treba, da tu ne gre za kakšno reklamo za telovadno društvo, ali mogoče za dejavnost sindikalne organizacije. Tu gre predvsem in v glavnem samo za edinstveno priložnost, da si zaposleni ljudje, zlasti pa še žene najdejo način, kako bi bolj skrbje za svoje zdravje, za razvedrilo in razgibavanje po nekem sistematskem načinu, ki bo v prvi vrsti koristilo udeležencem samim, to je njihovemu zdravju. O tem vse premalo čitamo in še tisto, kar

(Nadaljevanje na 5. strani)

Uspehi proizvodnje v decembru 1971

Pri pregledu količinske proizvodnje posameznih izdelkov naše železarne ugotavljamo, da je bila pri nekaterih izdelkih decembrska proizvodnja bistveno višja od povprečne letne proizvodnje.

Najvidnejši uspeh je bil pri valjarni II.

	Povpreč- je ton	Dec. 1971 ton	Poveča- nje %
jeklovlek	133	165,5	24
valjarna II	1.960	3.022,0	54
valjarna I in II	4.260	5.500,2	28
nodularna litina	188	238	26
livarna valjev	300	345	12
obdelava valjev	150	163	8

Pri ostalih obratih je bila decembrska proizvodnja enaka ali celo ispod povprečja leta. Na povečanje decembrske proizvodnje so razen ugodnega asortimana, minimalnih zastojev zaradi pomanjkanja energije, pozitivno vplivale ugodne vremenske razmere in seveda osebno prizadevanje vseh zaposlenih v teh obratih, da bi poslovanje v letu 1971 zaključili čimbolj uspešno.

Nekaj misli o njihovem prazniku

(Nadaljevanje s 4. strani)

prečitamo, se nas premalo prime. Nismo dostopni za dobre, koristne nasvete.

Dodatno mi je bilo postavljeno še vprašanje, kaj me je vzpodbudilo, da sem med najprizadev-

jo pobaraš, ali se je naveličala tako naporega dela in če kaj misli na upokožitev, ji pridejo solze v oči ob misli, da bi se morala ločiti od sodelavcev, ki imajo po večini zelo dober odnos do nje, zlasti vsi starejši delavci z delovodji in skupinovodji na čelu. Res jo že bolijo noge pa ne gre nič kaj rada k zdravniku, ker se boji, da bi ji omenil invalidsko upokožitev. Ona bi pa rada v toplice, ker meni, da ima revmo. Vse izgleda, da bi morala letos izpreči to naporno delo, toda na to še pomisliti ne sme, tako se je navadila na svoj ožji kolektiv, kjer je naletela na veliko razumevanje za svoje težave.

Pravi, da je pri delu enakopravna z moškimi, za enako delo prejme enako nagrado. V zadnjih letih so se pogoji dela zelo izboljšali, zdaj jim ni treba več prekucnike z ostružki riniti do jeklarne, kakor pred leti, to vse opravi lokomotiva. Res pa je delo umazano, tu je prah, težko, nezdravo delo, toda Fanika ga rada opravlja, saj je tudi na kmetih težko delo, ni pa reden zaslužek, kakor tu v tovarni. Z zaslužkom je zadovoljna.

Lepo je, da se jih vsako leto spomnijo s proslavo ob dnevu žena, da imajo plačan, dela prost



nejšimi krvodajalkami. O tem pa najbrž ni potrebno pojasniti. Kdor ima količikaj sočutja do sočloveka, posebno tistega v stiski, bo pokazal in dokazal to na najpreprostejši način, daroval bo kri, če je zato sposoben. To pa ugotovi natančen zdravniški pregled. Že tu je tudi korist za prostovoljca, da se podvrže zdravniški kontroli, ki je vsakemu potrebna. Saj imamo tudi v naši delovni skupnosti veliko primerov, ko so ljudje prezgodaj resno obboleli in umrli prav zaradi tega, ker so sami sebe, to je kontrolo nad svojim zdravjem opustili, da ne rečem zanemarili.

V mehanični delavnici je že 22 let zaposlena 57-letna **Fanika ZIDANŠEK** iz Zbelovske gorce pri Lipoglavu. Vsako jutro vstane 20 minut pred 4. uro, ko se opravi, se napoti na 30 minut oddaljeno železniško postajo, se odpelje z vlakom na siht, kjer pripravlja material sodelavcem, čisti delavnico. Popoldne se vrne domov v najboljšem primeru (če vlak nima zamude) ob 16 uri. Razumljivo, da pride domov izmučena. Če



dan. Čeprav je težko, se je dvakrat le udeležila proslave in gostitve in to ji je ostalo v lepem spominu. Drugega razvedrila itak nima, ne more si ga privoščiti.

SVETOVNA PROIZVODNJA JEKLA

V letu 1970 je svetovna proizvodnja jekla znašala 593 milij. ton. Če upoštevamo, da je takrat bilo na našem planetu 3,640.000.000 ljudi, lahko izračunamo, da je v povprečju na prebivalca prišlo 163 kilogramov jekla. Ta številka je dokaj zanimiva in nam pove, da je nižja od proizvodnje jekla v Sloveniji, toda višja od proizvodnje jekla Jugoslavije na posameznega prebivalca naše države.

Slovenija 360 kg/preb.
Jugoslavija 107 kg/preb.
Svet 163 kg/preb.

V proizvodnji 593 milij. ton jekla je sodelovalo 50 dežel. 72 % od celotne proizvodnje, tj. 428 milij. ton jekla, je proizvedlo 6 visoko industrializiranih držav, z visokim življenjskim standardom in visokim bruto dohodkom na prebivalca (z izjemo SSSR). Te države so:

	milij. ton
1. ZDA	122,1
2. SSSR	115,8
3. Japonska	93,3
4. Zvezna rep. Nemčija	45,1
5. Velika Britanija	28,3
6. Francija	23,7
Skupaj:	428,3

Ostalih 44 dežel je proizvedlo 164,7 milij. ton jekla, kar je 28 % od celotne svetovne proizvodnje. Glavni proizvajalci so bili:

	milij. ton
7. Kanada	18,2
8. Italija	17,0
9. Kitajska	17,0
10. Belgija	12,6
11. Poljska	11,7
12. ČSSR	11,4
13. Avstralija	6,9
14. Romunija	6,5
15. Indija	6,1
16. Luxemburg	5,5
17. Brazilija	5,3
18. Holandija	5,0
19. Južno afriška unija	4,6
20. Avstrija	4,1
21. Mehika	3,8
22. Jugoslavija	2,2
23. Argentina	1,8
24. Turčija	1,7
25. Finska	1,6
26. Danska	0,5

Skupaj: 143,5

Ostale dežele, med njimi Švedska, Španija, Švica, Irsko in druge, so proizvedle skupaj 21,2 milij. ton surovega jekla.

Naša proizvodnja jekla leta 1971 je bila 2,2 milij. ton; v svetovni proizvodnji, kot to vidimo iz tabele, zavzemamo razmeroma nizko mesto, saj je naš delež samo okrog 0,37 %, dočim je delež nekaterih sosednjih držav npr. Avstrije 0,8 %, Romunije 1,1 % in Italije 2,9 %.

Sporazum med velikima

Med rudarsko metalurškim kombinatom Zenica in »Jugometal-kombinat« (ki združuje trgovsko podjetje Jugometal, Železarno Zenico, topilniški bazen Bor in Trepčco) je bil dne 10. februarja v Zenici podpisan sporazum o usklajevanju razvoja specializacije proizvodnje in medsebojnih dobav med kombinatoma.

Oba kombinata bosta po sporazumu v obdobju 1972 do 1985 sodelovala na področju usklajevanja razvoja proizvodnih kapacitet, na znanstveno tehničnem področju, specializaciji proizvodnje, preskrbovanju s surovinami in polizdelki ter skupnem reševanju poslovno tehnične problematike in izmenjavi izkušenj na tem področju. Sporazumeli so se tudi, da bo razvoj metalurških kapacitet šel v tej smeri, da bo Zenica proizvajala v sedanji železarni do 2,6 milijona ton surovega

jekla v novi železarni, locirani na rudiščih železne rude v Ljubiji, medtem ko bi železarna Smederevo proizvajala do 3 milijone ton surovega jekla. Osnova za to proizvodnjo bodo predvsem domače rude, pri čemer bo RMK Zenica preskrboval Kombinat Smederevo z železno rudo. V sporazumu je zajeta še problematika izboljšanja vsipa za visoke peči ter obogatitja železne rude, kakor tudi sodelovanje pri reševanju problematike o preskrbi s koksom.

V pogledu specializacije proizvodnje pa je določeno, da bo Zenica v bodoče kot osnovno proizvodnjo zadržala proizvodnjo in finalizacijo profilov, Smederevo pa proizvodnjo in finalizacijo pločevine.

Sporazum morata potrditi še delavska sveta obeh kombinatov.

Letošnji izvoz jekla iz Japonske v zahodno Evropo

Bralce »Storskega železarja« smo v prejšnjih številkah seznanili s tem, da Japonska z 98,5 milj. letne proizvodnje jekla (leto 1970) participira s 15 % v svetovni proizvodnji.

Zaradi nizkih stroškov proizvodnje in revalorizacije nemške marke je Japonska z izvozom jekla na evropski trg resno ogrozila proizvodnjo jekla v zahodni Evropi tako, da je samo v Zah. Nemčiji lanske letošnja proizvodnja padla za 4,5 milij. ton tj. za 10 %.

V zvezi s tem je med Japonsko in deželami evropske gospodarske skupnosti prišlo do sporazuma o zmanjšanju uvoza jekla v te dežele. Za letošnje leto je postavljena kvota 1,25 milij. ton. To pomeni, da bo v dežele evropske gospodarske skupnosti tj. v Francijo, Italijo, Zah. Nemčijo, Holandijo, Luxemburg in Belgijo Japonska letos izvozila samo 1,25 milij. ton jekla oziroma valjane materiala.

IZ DELOVNIH SKUPIN

Ustanovljene so nove delovne skupine

V zadnjih dveh, treh mesecih smo v naši tovarni pristopili k intenzivnejšemu ustanavljanju delovnih skupin. Medtem ko smo v preteklem letu pripravili potrebne materiale in razčiščevali osnovna vprašanja okrog delovnih skupin, smo lahko v zadnjih mesecih preteklega leta in prvih mesecih tega leta pristopili k ustanavljanju delovnih skupin.

Predlog delovnih skupin in njihovih vodij so pripravili obratovodje skupno s tajništvom organov upravljanja, o njem pa so razpravljali in ga končno sprejeli tudi sveti kovinske, metalurške in enote vzdrževalnih obratov. Pripravlja se tudi predlog delovnih skupin v enoti skupnih služb, kjer bo svet enote dokončno odločal o tem v mesecu marcu letos.

Ob tem naj omenimo, da so v nekaterih obratih oblikovali delovne skupine začasno in bodo šele po poteku določenega časa ugotavljali uspešnost ali neuspešnost njihovega delovanja, nakar jih bodo, seveda, če bo potrebno, reorganizirali.

Spisek delovnih skupin

V tovarni je bilo doslej ustanovljenih 81 delovnih skupin, od tega v kovinski enoti 25, metalurški enoti 37 in enoti vzdrževalnih obratov 19. Podrobnejši pregled delovnih skupin je naslednji:

Enota vzdrževalnih obratov

VO Instalaterji — SEKOLEC — Sekolec Ivan
VO VII-LII — ROJC (ključavničarji in instalaterji v valjarni II in livarni II) — Rojc Martin
VO Žerjavni — FURLANI — Furlani Stanko
VO Ključavničarji — VERDEV — Verdev Jože
VO Strugarji I — KOLAR — Kolar Mirko
VO Strugarji II — PLATOVSEK — Platovšek Franc
VO Orodjarna in kalilnica — ROZMAN — Rozman Franc
VO Kovači-kleparji — ŽOHAR — Zohar Franc
VO Varilci — ŽOHAR — Zohar Fric
Elektrodelavnica I — PIŠEK — Pišek Ivan
Navijalnica — GORIŠEK — Gorišek Franc
Elektrodelavnica II — REZAR — Rezar Fric
Elektrodelavnica VII — NOVAČAN — Novačan Anton
Merilna I — MAJER — Majer Jože
Merilna II — VINDIŠ — Vindiš Anton
Promet I — UŽMAH — Užmah Franc (ozkotirni železniški promet)
Promet II — VODEB — Vodeb Jože (normalnotirni želez. promet in parni žerjav)
Kurilnica — SKALE — Skale Aleksander
Progovna skupina — TOVORNIK — Tovornik Jože

Enota metalurških obratov

V I Fina proga I — PLANKO — Planko Stanko
V I Fina proga II — KREGAR — Kregar Jože
V I Fina proga III — KRAMPERSEK — Kramperšek Andrej
V I Groba proga I — KOSTANJEVEC — Kostanjevec Mirko
V I Groba proga II — PLAHUTA — Plahuta Franc
V I Groba proga III — KRUMPAK — Krumpak Adolf
V I Adjustaža I — JOHAN — Johan Karel
V I Adjustaža II — POGLŠEK — Poglšek Anton
V I Adjustaža III — KUNEJ — Kunelj Edi
V II Adjustaža I — GAJSEK — Gajšek Ferdo
V II Adjustaža II — URBANČEK — Urbanček Anton
V II Adjustaža III — NOVAK — Novak Štefan
V II Proga I — CENTRIH — Centrih Jože
V II Proga II — PUGELJ — Pugelj Milan
V III — Proga III — SELIČ — Selič Edvard
Armaturna delavnica I — VEBER — Veber Ivan
Armaturna delavnica II — ROZMARIC — Rozmarič Ivan
Jeklovlek I — KOSI — Kosi Anton
Jeklovlek II — FAJDIGA — Fajdiga Franc
Jeklovlek III — VOLASKO — Volasko Štefan
Plavž I — ZAPUŠEK — Zapušek Jože
Plavž II — KOŠTOMAJ — Koštomaj Stanko
Plavž III — ŽOLNIR — Žolnir Ivan
Plavž IV — JANŽEKOVIC — Janžekovič Srečko
Aglomeracija I — VAJDIC — Vajdič Franc
Aglomeracija II — TAJNIKAR — Tajnikar Janez
Aglomeracija III — GORIŠEK — Gorišek Franc
Aglomeracija IV — UŽMAH — Užmah Alojz
Jeklarna I — FERENČAK — Ferencak Ivan
Jeklarna II — KRIŽAN — Križan Jože
Jeklarna III — IVAČIČ — Ivračič Edi
Jeklarna IV — BRIN — Brin Janez
Jeklarna V — ČATER — Čater Franc
Jeklarna VI — SELIČ — Selič Anton
Šamotarna I — GRACNER — Gračner Ivan
Šamotarna II — STARLEKAR — Starlekar Franc
Šamotarna III — STRASEK — Strašek Mirko

Enota kovinskih obratov

Livarna I:

Talilnica I — LEŠNIK — Lešnik Edi
Talilnica II — URLEP — Urlep Anton
Razbijalnica — KOROŠEC — Korošec Ignac
Kokile — ŠTEFANČIČ — Štefančič Ivan (vključno priprava peska)

Litina — ČEHOVIN — Čehoni Jurij (+ žerjavovodje, kurjači)
Izpraznilci I — SKET — Sket Anton (+ žerjavovodje, kurjači, priprava peska)
Izpraznilci II — PAVIČ — Pavič Milan
Valji I — STOPINSEK — Stopinšek Franc
Valji II — KOVAČ — Kovač Franc
Livarna I — ČISTILNICA — TREBOVC — Trebovc Beno

Livarna II:

Talilnica — SELIČ — Selič Franc
Jedrarna — ZUPANC — Zupanc Milka
Ročno formanje I — JUDEŽ — Judež Ivan
Ročno formanje II — ROMIH — Romih Martin
Strojno formanje I — FLORJANČIČ — Florjančič Jože
Strojno formanje II — CRETNIK — Čretnik Martin
Čistilnica II — TOVORNIK — Tovornik Ivan

Obdelovalnica valjev:

Obdelovalnica valjev I — GOBEC — Gobec Marjan
Obdelovalnica valjev II — ULAGA — Ulaga Jože
Obdelovalnica valjev III — JAGER — Jager Emil

Obdelovalnica II v Štorah II:

Obdelovalnica II/I — SUMEJ — Šumej Stane
Obdelovalnica II/II — KOLAR — Kolar Mirko
Obdelovalnica II/III — RAMŠAK — Ramšak Anton
Obdelovalnica II/IV — ŽNIDAR — Žnidar Alojz

Sveti enot bodo v naslednjih dneh ponovno razpravljali o vodjih nekaterih delovnih skupin, ker je bilo naknadno ugotovljeno, da so nekateri vodje že nekaj časa bolni ali so pa premešeni v druge obrate.

Gradivo za vodje delovnih skupin

Tajništvo organov upravljanja je zato, da bi bilo delo vodij delovnih skupin že na začetku kar najboljše, že v preteklem letu pripravilo posebno gradivo, ki ga je že posredovalo vodjem delovnih skupin.

Posebno mesto predstavlja v tem gradivu prikaz dela delovnih skupin v jeseniški železarni in kratka ocena problemov, s katerimi so se tamkajšnje delovne skupine ukvarjale in ki so se pojavile pri njihovem delu. Podobni problemi se ali pa se še bodo pojavili tudi pri nas in sodimo, da je prav, da vodje delovnih skupin vedo vnaprej zanje, da se jim lahko morebiti izognejo ali pa pravočasno pripravijo in jih uspešneje rešijo.

Vodjem delovnih skupin je posredovan tudi blok, knjiga zapisnikov. S tem je delo vodij delovnih skupin znatno olajšano, saj je zapisnik tipski in je izpolnjevanje zelo enostavno. Na ta način se pa tudi omogoča boljše komuniciranje in obveščanje obratovodstev, vodstev delovnih enot in sklopov, služb in tovarne o delu delovnih skupin, mnjenjih in razpoloženju delavcev, ter obratno, delavcev v delovnih skupinah o razmerah, problemih, različnih načrtih podjetja itd.

Kako velike so naše delovne skupine?

Delovne skupine, ki so bile doslej ustanovljene, se po številu delavcev, članov med seboj znatno razlikujejo. Najmanjše skupine štejejo 8 članov, največje tudi 30 in celo nekaj čez. Vsekakor so pa opazna prizadevanja, da bi bile delovne skupine čim manjše, ker je tako njihovo delo uspešnejše, pogostejše se lahko sestanejo, pa tudi mesto delavca v njih je bolj opazno, saj lahko aktivneje sodeluje pri njenem delu.



»Čez komot ga ni,« pravijo celjski reševalci in pustijo, da v Kompolah prenesejo bolnika do rešilca na lestvi.



Še ena takšna selitev pa se stolpnica ne bo videla iz škatelj.



Pa bodo s sredstvi iz referenduma lahko popravili tudi razsvetljavo do vrta?

GASILCI O SVOJEM DELU

Letošnji občni zbor gasilcev Železarne Štore je bil 22. januarja 1972 v Gasilskem domu v Štorah. Na njem so se zbrali vsi člani, mladinci, pionirji in drugi. V svoji sredini so pozdravili predstavnika občinske gasilske zveze Celje, predstavnike železarne, med njimi glavnega direktorja Tugomerja Vogo, podpredsednika delavskega sveta tovariša Franca Trafela, tehničnega direktorja dipl. ing. Milka Starca in druge. V svoji sredi so pozdravili tudi predstavnike gasilcev ostalih dveh železarn Jesenic in Raven.

Skrbno sestavljena poročila o delu društva v zadnjem obdobju so podali predsednik dipl. ing. Slavko Plevnik, poveljnik Štefan Krumpak in blagajnik Anton Vidic. Ing. Plevnik je v svojem poročilu orisal splošni pomen gasilske organizacije s posebnim poudarkom za Železarno Štore, še posebno sedaj, ko se tovarna dograjuje, modernizira in ko se uvaja nova tehnologija v proizvodnji z osvajanjem novih izdelkov ob istočasni preobrazbi zaposlenih. Gasilci imajo pri tem še posebno nalogo, da skrbijo v teh pogojih za požarno varnost, da zaposlenim nudijo vso pomoč in jih opozarjajo na požarne nevarnosti. Sami seveda morajo slediti razvoju tovarne in novim procesom, da bodo stalno pripravljani na presenečenja, katera morajo z odločnostjo in srčnostjo ob istočasni strokovnosti premagati. Gasilci imajo pri svojem delu razumevanje političnih faktorjev in strokovnih služb v tovarni, kar potrjuje prisotnost predstavnikov na tem zboru.

Del svojega poročila je posvetil lani sprejetem slovenskem zakonu o požarnem varstvu in gasilstvu na Slovenskem. Lanskoletnim proslavam 100-letnice gasilstva na Slovenskem, še posebno v Celju, kjer so tudi štorski gasilci sodelovali. Govoril je še o letošnjem kongresu GZ ŠRS, ki bo v Murski Soboti. Ta kongres bo pomemben za vso slovensko javnost, predvsem pa bo to praznik za vse slovenske gasilce, na katerega se bomo morali vsi dobro pripraviti. Ko je poročal o delu društva, je med drugim omenil pomen našega društva v organizaciji civilne zaštite v Štorah, o sodelovanju z gasilskimi društvi in forumi, o aktivnosti pri izobraževanju in zaposlenih v tovarni, na vajah, delovnih in drugih akcijah, ki jih organizirajo družbeno-politične organizacije. Na koncu predsednikovega izčrpnega poročila je spregovoril še o brošuri — kroniki gasilskega društva Železarne Štore, ki opisuje 25-letno delo društva. Brošura bi morala iziti ob proslavi 25-letnice društva leta 1970, vendar to iz finančnih razlogov ni bilo mogoče. Brošura je zelo dobra, kronološko obravnava vse, kar se je v 25 letih zgodilo v društvu. Naj temu dodam, da tisti, ki so brošuro brali, izrekajo priznanje sestavljalcu teksta. Na koncu se je odsotnemu avtorju brošure zahvalil z besedami:

»Ob izidu te brošure smatram za dolžnost, da se v imenu vsega članstva zahvalim našemu častnemu predsedniku tovarišu Francu Mežeku, ki je z veliko potrpežljivostjo in požrtvovalnostjo zbral vse podatke ter kroniko tudi napisal.

Operativno poročilo o delu društva, o požarni varnosti v Železarne Štore in okolici, je podal poveljnik društva tovariš Štefan Krumpak. Analitična obdelava požarne varnosti v tovarni je dala napotke ne samo gasilcem za njihovo delo, temveč vodstvu tovarne, samoupravnim organom in družbeno-političnim organizacijam. Med drugim je povedal, da začetni požari, katerih je bilo v letu 1971 — 101, povzročajo večjo škodo, kot pred leti. Za gašenje začetnih požarov ima Železarna Štore veliko število dobrih gasilskih aparatov, katere lahko delavci ob vsakem času uporabijo. V letu 1972 bo potrebno najti način, kako slehernega zaposlenega pripraviti do tega, da tak aparat uporabi, še preden pridejo gasilci na mesto nastanka požara. V letu 1971 je 526 oseb dobilo osnove iz požarne preventive in uporabe gasilnih sredstev. Operativno delo gasilcev — železarjev je bilo

čutiti tudi na tekmovanjih v občini in republikah. Ob zaključku res bogatega poročila je pozval vse gasilce za še boljše delo v korist požarne varnosti v tovarni, ker se le z dobrim delom dosežejo uspehi in s tem povečuje ugled društva ne samo v Štorah, kjer delujemo, temveč tudi izven Štor. Po ostalih poročilih je bila razprava o bodočem delu društva. Tovariš glavni direktor Tugomer Voga je dal društvu in njegovim članom priznanja za opravljeno delo, hkrati pa nakazal bodoče potrebe požarne varnosti, vzporedno z razvojem tovarne in nove tehnologije. Med drugim je poudaril, da je potrebno vrste gasilcev še povečati. Preventivno vzgojo pa prenesti še na poklicne in osnovne šole. V tečajih, ki jih organizira tovarna, mora vsak tečajnik dobiti znanje iz požarne varnosti. Takšno znanje naj dobijo tudi vsi ostali, ki delajo v požarno nevarnem okolju.

Svojo razpravo je zaključil s podelitvijo priznanj Železarne Štore tovarišem: Klakočar Janezu, Kandušar Ivanu, Leljak Ludviku in Žerdoner Juriju, ki so ob izpostavljanju svojih lastnih življenj reševali plinsko cisterno na postaji v Štorah ter Florjanc Vinu, ki je sam pogasil ali pa sodeloval pri gašenju preko 60 začetnih požarov v valjarni II., hkrati se je vsemu članstvu zahvalil za pozornost in hitro ukrepanje pri nastalih požarih in nesrečah.

Na koncu je občni zbor izvolil nov upravni odbor, katerega bo vodil dipl. ing. Slavko Plevnik kot predsednik, podpredsednik je ing. Ocvirk Stane, poveljnik Krumpak Štefan in še 10 članov, hkrati je občni zbor imenoval še 4 komisije, ki bodo skrbele za tehnično preventivo, izobraževanje mladine in rekreacijo.

Z letne skupščine Zveze borcev Štore

V petek, dne 11. t. m., je bila v prostorih gasilskega doma v Štorah redna letna skupščina Združenja borcev NOB.

V res lepi, skoraj popolni zasedbi vseh članov organizacije je predsednik, tovariš Tofant Ivan pozdravil navzoče delegate, jim zaželel prijetno počutje in prebral dnevni red. Skupščina je soglasno izvolila delovno predsedstvo s predsednikom inž. Starcem, ki je prevzel vodstvo konference.

V svojem poročilu je predsednik tovariš Tofant, v kratkem in jedrnatem poročilu orisal lanske najvažnejše politične dogodke po svetu in doma in delo upravnega odbora. Prav posebej je omenil posamezne komisije, ki so bile zadolžene, kot na primer: odbor za spomeniško varstvo, za pomoč ostarelim in podobno. Te komisije so bile zelo aktivne v minulem letu in so svoje delo res uspešno opravile. Posebej se je debata razvila o usodi Vrnčevega doma na Svetini. Prodati ali dati v najem ali ga obdržati. Po pestri debati sta ing. Starc in tovariš Markovič podrobneje opisala težave doma in predlagala komisiji za vprašanje doma, da do ponovne letne skupščine, ki bo

decembra letos, reši to perečo vprašanje.

V živahni debati starejših članov Zveze borcev, ki so opisali svoje težave, kot hribovski kmetje, težave davkov, pomoči, socialnih razlik in podobno, je skupščina pridobila na kvaliteti. Pripombe prizadetih so kritično vzete na znanje in se bodo skušale v doglednem času ugodno rešiti. Predstavniki OZZB iz Celja, tovariš Petan je v zaključnih besedah razložil nekaj nerešenih vprašanj, kot na primer: kdaj in kje lahko borci dobijo zdravniško pomoč, kako je s pomočjo ostarelim, oslabelem članom, kako je s pomočjo oziroma posojilom za gradnje in podobno. Tudi o vprašanju Vrnčevega doma je spregovoril in skušal nakazati rešitev.

Po zaključku uradnega dela letne skupščine, je bila skromna zauska. Neprizadeti opazovalec je pri tem imel priložnost videti marsikaj. Pretežno število članov naše organizacije je krepko prekorajlo petdeseto leto, nekateri še mnogo več. Res je bilo lepo videti te stare, žilave hribovce, ki so nekoč nudili toplo zavetje, hrano in pomoč našim borcem za svobodo, pa tudi sami so se borili za lepše današnje dni, kako so se razgovorili in spominjali nekdanjih, a ne pozabljenih dni. Danes so že oslabele, zato jim je treba nuditi pomoč, da ne bo očitkov, da smo jih pozabili, ko imamo vsega dovolj.

Mnenje večine članov po letni skupščini je bilo, da bi se večkrat sestali, organizirali vsaj enkratni, vendar brezplačni skupni izlet. Pa tudi naj bi odbor pripravil za naslednjo letno skupščino kratek kulturni program s sodelovanjem naše osemletke, kar bi nedvomno naše stare člane s Svetine in drugih odročnih vasi zelo razveselilo.

Pevski zbor »Jeklar« z Jesenic je gostoval v Štorah

Dne 22. januarja je obiskal Štore zelo kvaliteten pevski zbor »Jeklar« z Jesenic.

Zbor je imel samostojen koncert v dvorani kulture v Štorah ob 19. uri, vendar kljub kvaliteti ni bil zadovoljivo obiskan. Poslušalce so predstavljali po večini otroci osnovne šole, nekaj pa je bilo tudi odraslih. Dvorana ni bila niti do polovice polna.

Koga je treba kriviti za tako skromno udeležitev? Ali je res, da ni v Štorah ljubiteljev zborovskega petja, ki bi si za dobro uro vzeli čas in obiskali takšen koncert. Štore niso majhen kraj in v soboto zvečer ima marsikdo čas.

Kar zadeva sam zbor in organizacijo, je treba reči vse najboljše. Sicer je res, da je bila reklama za koncert bolj skromna, vendar je bilo vse drugo res skrbno pripravljeno.

Zbor sestavlja 35 pevcev, ki so po večini delavci železarne, nekaj pa je tudi mladih, ki še niso zaposleni v železarne. Tovariš Ula ni samo zborovodja, ampak je tudi sam priredil mnogo pesmi.

Koncert je obsegal dva dela. V prvem delu so nam predstavili umetne pesmi, v drugem delu pa duhovne, narodne in partizanske. V prvem delu se je posebej odlikovala pesem o železarjih, ki so jo zapeli res umetniško.

Med odmorom se nam je predstavil mali zborček, ki so ga sestavljali dijaki tehnične srednje šole z Jesenic. Posebno njihovo petje je v vseh nas vzbudilo občudovanje, kajti kaj je lepšega kot prijetna pesem iz mladih grl.

V drugem delu se nam je spet predstavil zbor »Jeklar«, tokrat s črnsko duhovno, partizansko ter nekaj slovenskih narodnih, dal-

matinskih, ostalih hrvaških in srbskih pesmi.

Posebno pa je treba pohvaliti še soliste, kajti ti so res mnogo pripomogli h kakovosti zbora.

Po končanem programu so pevski zbor obdarili: predstavnik železarne in predstavniki osnovne šole; Železarna Štore pa je dobila v zahvalo, ker je omogočila koncert, plaketo. To plaketo je podaril predstavnik jeseniške železarne v znak sodelovanja in ob tem je izrazil željo, da bi se kmalu spet srečali na Jesenicah.

Poslušalci so navdušeni odhajali domov, kajti koncert jim je prijetno izpolnil sobotni večer.

Ob koncu pa izredna hvala organizatorju, ki je omogočil ta koncert, in upam, da to ni bil zadnji.

Z VARČEVANJEM LAHKO POMAGAMO PODJETJU

V prihodnjih dneh bodo po obratih stekle razprave oziroma akcija za novo obliko varčevanja, katerega je predložila celjska podružnica Ljubljanske banke. Ekonomsko poslovni odbor je o tem že razpravljala na svoji 26. seji, se s predlogom strinjal in sklenil, da se članom kolektiva predlaga in priporoča ta način varčevanja.

Drugod v svetu je na splošno vpeljana praksa, da se osebni dohodki ne izplačujejo v gotovini, temveč dobi delavec na izplačilni dan ček, katerega lahko vnovči v banki. Ta način ima več prednosti in sicer tako za podjetje, kateremu ni treba delati z gotovino, kakor tudi za delavca, ki

lahko na ta način del svojega osebnega dohodka enostavno pušči v banki, ter na ta način varčuje.

Ljubljanska banka je upravi podjetja predložila podoben način varčevanja za naše delavce. Praktično bi zadeva izgledala takole: vsak kdor bi se odločil za ta način varčevanja bi dobil hranilno knjižico v podjetju, določil bi znesek, katerega bi mu banka ob izplačilu osebnega dohodka, namesto, da ga prejme v gotovini v izplačilni kuverti, vpisala v hranilno knjižico. Višino zneska bi vsak določil sam, istočasno pa se obvezal, da teh sredstev najmanj 8 do 10 dni ne bi dvignil iz knjižice.

Banka jamči enako kot pri ostalem varčevanju za tajnost vlog. Obrestna mera je ista kot pri ostalem varčevanju, dvigati pa je možno na vseh poštah v Sloveniji in v vseh poslovnih bankah v državi.

Za tiste, ki že varčujejo, pomeni to seveda že določeno prednost, ker si s tem prihranijo pot v banko ali na pošto. O prednostih varčevanja na sploh ob tej priliki nimamo namena govoriti, ker so itak vsakemu posamezniku dobro znane.

Kako pa bo s tem načinom pomagano celtni delovni skupnosti?

Vsem je najbrž znano, kakšne

težave imajo naši finančniki pred vsakim izplačilom osebnih dohodkov, ko je potrebno zbrati sredstva za osebne dohodke. V primeru, da bi se večje število članov našega kolektiva odločilo za ta način varčevanja, bi bilo potrebno toliko manj gotovine za izplačilo OD. Od vlog, ki so kot že rečeno vezane na 8 do 10 dni, ima podjetje močnejši dobiček določen del za dodatna obratna sredstva, kar lahko v določeni situaciji zelo veliko pomeni, ter olajša poslovanje podjetja.

V našem skupnem interesu je, da podjetje posluje dobro. K temu lahko pripomore vsak posameznik.

Varčevanje v podjetjih

Varčevanje po podjetjih je vpeljala Ljubljanska banka, podružnica Celje, z velikim uspehom.

Za kaj pravzaprav gre? Delavci v podjetju se odločijo, da bodo del svojega osebnega dohodka polagali na hranilno knjižico. Gre torej za kolektivno varčevanje. Računovodstva podjetij pripravijo odstopne izjave za člane kolektiva s seznamom varčevalcev ter nakažejo banki sredstva. Torej delavec da podjetju pooblastilo, da mu določen del osebnega dohodka položi na hranilno knjižico. To pooblastilo velja do preklica. Banka nato za enako vsoto izstavi vrednostni bon, ki se priloži v plačilno kuverti.

Ves postopek je zelo enostaven in zajemano taje. Vsak posameznik opravi vpis tega bona pri najbližji poslovni enoti Ljubljanske banke ali pa pri najbližji pošti, kjer lahko tudi dviguje svoje prihranke. Hranilne vloge se obrestujejo že od dneva, ko podjetje položi denar v banki, ne glede na to, kdaj delavec opravi vpis v knjižico.

Tako, to je vse! Vprašali se boste, v čem so prednosti takšnega varčevanja, saj že marsikdo sam varčuje.

Po izkušnjah smo opazili, da lahko na ta način posameznik od svojega osebnega dohodka prišteje veliko več, kot če bi denar hranil doma, kjer mu njegove prihranke lahko ogrozi požar, tatvina, ter cel kup drugih nevarnosti.

Poleg tega pomagata svojemu podjetju, kajti iz zbranih vlog

dobi podjetje določen del za obratna sredstva, ki so še kako važna.

To pa seveda še ni vse. Denar na hranilni knjižici se obrestuje, obrestna mera pa se je, kot vam je že verjetno znano, s 1. decembrom preteklega leta povišala ter znaša za navadne vloge kar 7,5 %.

Skušali smo vam prikazati v grobih obrisih, kaj varčevanje po podjetjih sploh je, ter kakšne prednosti prinaša tako za posameznika, kot tudi za celoten kolektiv. Hranilna knjižica je sodeben pripomoček vsakega naprednega človeka. Ni bojzani, da boste ob gotovino, če jo po potrebi sproti dvigujete in je ne nosite v večjih vsotah pri sebi. Došedanje izkušnje kažejo, da že po nekaj mesecih ostane lep prihranek za poznejše potrebe.

Kje vse lahko dvigujete vaš denar? Pri vseh poštah v Sloveniji, pri vseh poslovnih bankah v Jugoslaviji ter pri vseh poslovnih enotah Ljubljanske banke.

Na celjskem območju so vam na voljo naslednje enote naše banke:

Celjska mestna hranilnica, Celje, Vodnikova 2, Celje-Otok, Vojnik, Zalec, Vransko, Braslovče, Polzela, Mozirje, Ljubno ob Savinji, Šentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah, Kozje, Bistrica ob Sotli, Podčetrtek, Rogaska Slatina, Slovenske Konjice, Laško, Sevnica, Brežice.

Vabimo vas, da se v čimvečjem številu odzovete kolektivnemu varčevanju.

ŽIVLJENJE GA JE OBLIKOVALO S TRDIMI PREIZKUŠNJIAMI

Štorjan po rojstvu in po delovanju, Lojz DOBERSEK, se je že zgodaj prepričal, kaj je borba za vsakdanji kruh. Šest otrok je bilo v tej delavski družini, zaslužek očeta pa kljub trdemu delu skromen in občasen. Jedilnik je bil zelo enostaven, največkrat koruzni močnik. Po drva so že v zgodnji mladosti hodili otroci v hoste, ki so jih poznali. To so bile romarske poti Štorjanov, mladih in starih, vsaj velike večine. Obutev je izdeloval oče sam, coklje. Obleko je prejemal od krstnega botra, se spominja Lojz. Toda boter je bil debelušen gostilničar Franc. Lojz se je kar izgubil v velikih kosih oblek. Lakota je bila reden gost pri hiši, saj jim na knjigo v trgovini ali konzumu niso dolgo dajali, ker so vedeli, da se oče peha za zaslužkom v valjarni in martinarni, kjer so obratovali večinoma občasno, ko so pač bila naročila. Zato so otroci morali zgodaj za zaslužkom, toda kam? Štirinajst let mu je bilo, ko so ga na številne prošnje le vzeli na delo v šamotarni. Veselje, skaljeno z neusmiljenim izkoriščanjem pa je trajalo le nekaj mesecev. Potem je bil na cesti. Posrečilo se mu je stopiti v uk v Žično v Celje. Osem ur so delali pri strojih, po šihu pa razvažali blago po trgovinah, dostava seveda ni bila plačana. Po 10 do 12 urah se je ves izmučen vrnil peš domov, tam pa je bilo treba poprijeti za vsakovrstna dela, če so hoteli vsaj malo dostojno živeti. No pa se je našel čas tudi za nabijanje žoge, pozneje za organiziran nogomet. In pa k pevskim vajam je hodil, k »Svobodi«, »Vzajemnosti«, na sestanke, ki jih je organiziral sindikat, obiskovali pa funkcionarji iz Celja in Ljubljane, Šturm, Luka Leskošek in drugi. Dobro se spominja zleta »Svobod« leta 1935 v Celju in posledic, ki so jih čutili udeleženci na svojih plečih. Izkušen pletilec žice si je moral iskati dela in zaslužka, kakor je vedel in znal. Nekaj časa v železarni, potem zopet pri Žični. Minila so preganjanja in vojna, časi so se spremenili, razmere izboljšale, treba je bilo poprijeti za delo v tovarni, od leta 1947 je neprestano delal v železarni, razen tega pa je bilo ogromno dela z obnovo obratov in naselja. Zdaj

so, čeprav izmučeni, svobodno zapeli pri delavskem prosvetnem društvu. Obiski v delavskih središčih po Jugoslaviji so bili nad vse pristrčni. Leta so minevala, Lojz je z vso prizadevnostjo opravljal odgovorno delo žerjavovodje na enem najnevarnejših delovnih mest, pri martinovski v jeklarni, nad livno jamo. Tu je



treba zdržati, treba je paziti na sodelavce, požiraš vlažno strupeno vročo paro pa zopet prah, okoli tebe je en sam pekel. Lojz pa je vzdržal do redne starostne upokojitve, še kar dobro ohranjen.

Ločitev od sodelavcev je izredno težka, boleča. Lojz je del življenja in zgodovine tega industrijskega središča, tovarne. Nešteto krat ga bo pot zanesla med obrate, med sodelavce, tu je pustil dober del svojega življenja. Ponosno pokaže diplomu »Svobod«, ki jo je prejel že leta 1955 za dolgoletno delovanje, potem pa še eno, ki jo je prejel ob 40-letnici telesne vzgoje in športa v Štorah. Potem prinese lepo pakirane tri steklenice sortnih vin, buteljke, ki so jih prejeli upokojenci ob srečanju konec lanskega leta v Domu železarjev na Teharjih. In zalijeva... kaj? Spomine, grenkobo slovesa in snidenja, tovarništva... Naj pomirjen uživa zaslužen upokojitve, če bo zdržal brez dela. Ljudje Lojzovega kova pa težko zdržijo. Mi mu želimo: srečno!

ljubljska banka - Podružnica Celje
Pravi naslov za denarne zadeve

ODSLEJ VAM BO BANKA ŠE BOLJ PRI ROKI...

NAŠE ENOTE: CELJE, Vodnikova 2, CELJE-Otok, CELJSKA MESTNA HRANILNICA, ZALEC, VRANSKO, MOZIRJE, ŠENTJUR, ŠMARJE, ROGAŠKA SLATINA, SLOVENSKE KONJICE, LAŠKO, SEVNICA IN BREŽICE SO VAM NA VOLJO

IZ PROGRAMA ŠPORTNE REKREACIJE

Propagandna akcija za TRIM je v teku, pa smo vprašali Tine-ta Vebra, kako daleč je vsa zadeva, kako se vse odvija?

Odgovoril je: »Uvodoma bi rad poudaril, da je to tekmovanje TRIM — šport za vsakogar in TRIM — športna značka, kar je treba razumeti tako, da je TRIM — šport za vsakogar **pogoj** za osvojitve TRIM — športne značke. Zato je **nujno**, da vsak udeleženec akcije TRIM **skrbno prečita navodila**, ki so do podrobnosti podana v prospektu.

V naši delovni skupnosti ima odbor za rekreacijo svoje sodelavce v naslednjih obratih in večjih oddelkih:

Elektro plavž: Marica Mernikova

Priprava 114 panoge: Valant Mirko

Valjarna 19: Kok Rihard

Valjarna 19: Kok Rihard, Jože Cizelj

Valjarna II: Franc Kavčič, Boris Korošec, Edi Selič

Ekon. anal.: Danica Žnidaršič
Nadzor. služba: Pavel Štefančič

Splošni sektor: Janez Terček
Kadrovski sektor: Fanika Urbajsava

Komerciala: Srečko Prelec, Mišo Verbič

Glavno skladišče: Anton Franulič

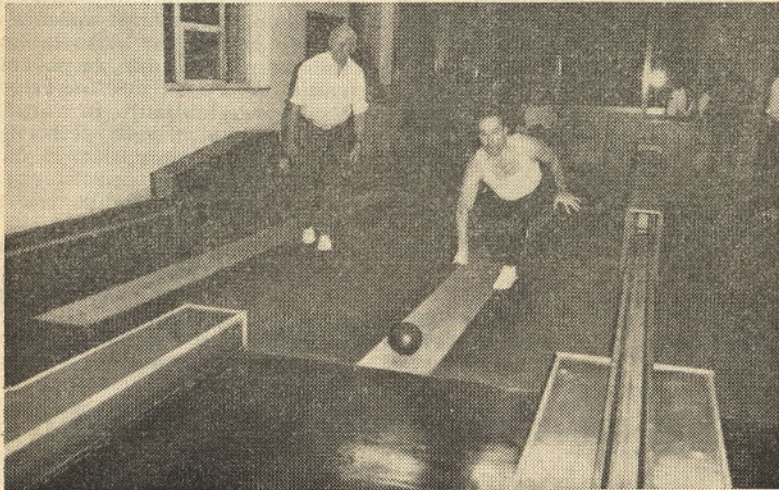
Metal. laboratorij: Jože Vodeb
OTK: Jože Golob, Jože Sivka
Komunala: Jože Vodeb
Ekspedit: Alojz Pavlič
Gostin. enota: Anton Kajba
Stan. gradb. enota: Štefka Arzenšek.

MNOGO TEŽAV PA VENDAR USPEH

Delovna konferenca TVD Partizan — Kovinar Store je pokazala, da so po sekcijah društva vlagali veliko truda v uspešnejše delo, borili so se s številnimi težavami, od katerih jih je mnogo izven društva, dosti pa jih bo treba premagovati v samih sekcijah. Skoraj v vseh sekcijah primanjkuje strokovnega osebja, vendar so dosegale dobre uspehe, tako v sekciji splošne vadbe, v smučarski sekciji, v nogometni, košarkarski, najboljše, prav presenetljive uspehe pa so dosegle kegljavnice na prvenstvih doma in v tujini. V tej sekciji je nastala praznina po nenadni smrti vodje, tov. Daneta Rukavine, vendar se bodo znašli in nadaljevali s treningi in tekmovanji po programu, če... in ta »če« tare vse sekcije, celotno društveno dejavnost, to je pomanjkanje finančnih sredstev. Delovna skupnost železarne je lani obljubila precejšnjo finančno pomoč, ni je pa mogla realizirati, ker se podjetje samo bori s težavami, dolžniki slabo plačujejo račune. Ponekod so začasno ovirala

gljavnice pa so sprožili vprašanje zapostavljanja in omalovaževanja te vrste športa in uspehov športskih kegljavk v občinskem merilu. Tako zavidljivi uspehi se dosegajo samo z izrednimi naporji, zato so pričakovali, da bodo zmagovalke na republiških, zveznih in mednarodnih tekmovanjih, pohvalili v občinskem merilu. Toda občinska zveza za telesno kulturo tukaj ni pokazala pravega razumevanja. Medtem, ko so za druge športnike priredili v Celju sprejem in jih vidno pohvalili, kegljavk ni bilo med njimi, čeprav so dosegle zmage mednarodne vrednosti.

V prihodnje bo treba z rekviziti ravnati skrbneje in pokazati pravilnejši odnos, zlasti v nogometni sekciji. Clanarina ni redno pobrana. Povezava med upravnim odborom in sekretariatom ter posameznimi sekcijami se bo morala izboljšati. Upravni odbor in sekretariat sta pokazala za izredno pošteno kegljaško sekcijo res pravo razumevanje, za kar se



Ne pozabite si po treningu vpisati vašo aktivnost v karton TRIM!

»Po lastnem občutku ugotavljam,« je nadaljeval Tine, »da je akcija TRIM ugodno sprejeta v našem kolektivu, nisem pa prepričan, če so posamezniki dejansko že pričeli izpolnjevati pogoje TRIM. To moje trditev utemeljujem s tem, da smo doslej izdali samo okoli 300 prospektov, kar predstavlja za našo delovno skupnost znatno premalo udeležbe.

Zato ob tej priložnosti ponovno vabim slehernega člana naše delovne skupnosti, da se vključi v akcijo TRIM in da čim prej dvigne prospekte in kartone v pisarni sindikalne organizacije.

Navodila smo objavili v prejšnji številki »Štorskoga železarja«. Programe za posamezna tekmovanja za športno značko vam bomo posredovali v najkrajšem času v »Informatorju«.

»Če torej želimo, da nam bo akcija uspela, moramo vsi skupaj vložiti več prizadevanja kot doslej.

Jeklovlek: Franc Trafela, Franc Vrečar

Jeklarna: Gojko inž. Manojlovič, Boris Malec

Livarna I: Roman Zapušek, Ivan Golež, Vili Dečman

Livarna II: Vinko Bule

Pripr. dela: Jakob Grubenšek

Model. mizarna: Stanko Godicelj

Šamotarna: Maks Mastnak, Potrata Florijan

Obdel. valjev: Bogdan Kozelj, Alojz Kačičnik

Obdel. Store II: Franc Rozman, Adolf Medved

Mehan. delavnica: Ivan Kočvar, Vlado Žohar

Mehan. delavnica Store II: Jani Selinšek

El. delavnica: Ivan Pišek

Elek. delavnica Store II: Franc Lukač, Jože Kacjančič

Pripr. vzdržev.: Rado Korent

Energ. odd.: Marjan Kavka, Rudi Štante

Meril. služba: Anton Motoh

Kurilnica: Ivan Planinšek

UOS: Drago Tovornik



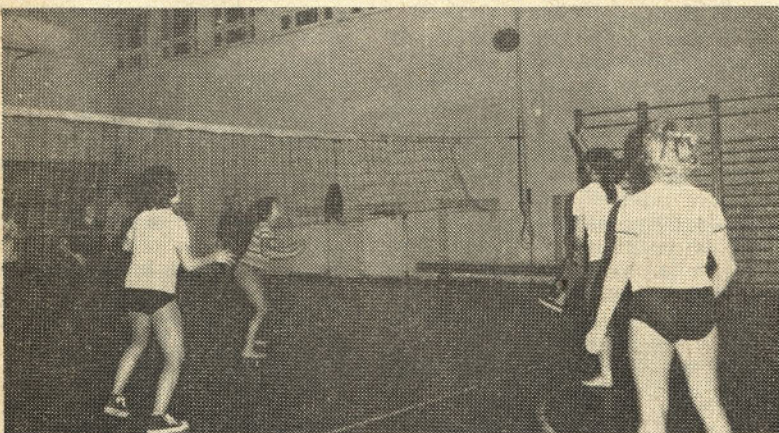
Povejte vašemu prijatelju, kako prijetno je razvedrilo v telovadnici

delovanje nesoglasja med trenerjem in člani ekip, npr. pri košarkarski sekciji. V jesenski sezoni so se razmere izboljšale. V spomladanski sezoni bo treba več trenerjev. Pri namiznem tenisu ni I. ekipa kompletna, dela s prekinitvami; tudi v II. ekipi je zavladovalo mrtvilo.

Pri gostovanjih in tekmovanjih izven Štor se vzporedno s podražitvami povečujejo stroški prevoza in ostali. Kegljavi in ke-

je trener sekcije še posebej zahvalil.

Predstavniki občinske zveze za telesno kulturo je poudaril, da spada štorsko društvo med najboljše v občinskem merilu in mu bo treba posvetiti več pozornosti in dati več finančne pomoči. To je obljubil tudi predsednik DS železarne v okviru danih možnosti. To bo seveda dalo še več volje sekcijam in društvu bo v prihodnje prav gotovo še uspešnejše.



V telovadnici je še dovolj prostora za dekleta in žene

IZOBRAŽEVALNI CENTER

NEZGODE PRI DELU

V mesecu januarju je bilo po obratih in oddelkih naslednje število nezgod pri delu: jeklarna 3, valjarna I 4, valjarna II 2, livarna I 5, livarna II 3, mehanična delavnica 1, promet 2, ekspedit 1; skupaj 21.

Brez nezgode pri delu so bili v tem mesecu naslednji obrati: elektroplavž, jeklovlek, modelna mizarna, šamotarna, obdelovalnica, elektroobrat, energetski obrat, merilna služba, razvojni oddelek, OTK, komunalni oddelek in ostalo.

Na poti na delo in z dela v tem mesecu nismo imeli nezgod.

Pri delu so se poškodovali:

JEKLARNA

KOLAR Milan (2 leti). Grabilec mu je stisnil palec dnesne roke pri nakladanju žlindre.

RANCINGER Vili (5 let). Pri sestopu iz žerjava si je poškodoval gleženj leve noge.

ROZMAN Ludvik (16 let). Pri nakladanju ingotov mu je stisnilo dlan leve roke.

VALJARNA I

ARHAR Franc. Pri zlaganju valjčne armature mu je padla na stopalo leve noge odvodka in mu ga stisnila.

PLANKO Štefan (1 leto). Pri valjanju ga je udaril kavelj v čeljust.

PUNGARŠEK Martin (1 mesec). Njemu se je zgodila ista nezgoda.

VOLAVSEK Stanko (16 let). Pri vlečenju valjanca je nerodno stopil in si poškodoval gleženj leve noge.

VALJARNA II

KREMPUŠ Stanko (3 mes). Pri zapenjanju gredic se je ta zakotalila in mu poškodovala nart leve noge.

MRAZ Franc (1 leto). Pri valjanju mu je dvizna miza stisnila palec leve noge.

LIVARNA I

GOŠNJAK Franc (3 leta). Zaradi nekoordiniranega dela ključavničarske skupine, ga je stisnila zaščitna pločevina pri kupolki in mu poškodovala medenico in oba kolka.

JAZBEC Jože (3 leta). Pri pretakanju špirta si je polil delovno obleko. Kasneje je šel mimo odprtega ognja, kjer so se mu vnele hlače. Dobil je opekline po levi nogi. (Nesmotno delo!)

KOROSEC Ivan (4 leta). Pri izbijanju osi na rafami mu je priletel drobec železa v desno oko.

TOPLIŠEK Stanko (1 leto). Zaradi trka sosednjega žerjava ga je stisnilo med kalupne okvirje. Pri tem je dobil poškodbe po brazu in desni nogi.

VARJACIČ Zvonko (2 leti). Pri prižiganju plina ga je opeklo po desni roki (nosil ni zaščitnih rokavic).

LIVARNA II

BOBEK Anton (20 dni). Pri jemanju odlitkov iz kupa, se je komad popeljal in mu poškodoval palec desne noge.

HRUSOVAR Jože (9 let). Pri dodajanju ulitkov na delovno mizo stroja, se je udaril na prstane leve roke.

SIVKA Mirko (2 meseca). Pri brušenju je dobil obrusek v levo oko.

MEHANIČNA DELAVNICA

CMOK Jože (3 mes.). Pri krivljenju ploščatega železa se je z ročnim kladivom udaril po palcu leve roke.

PROMET

RECKO Viktor (10 let) si je pri premiku izpahnul levo nogo v gležnju.

ZIDANSKI Rudi (2 leti) si je ravno tako pri premiku poškodoval levo nogo.

EKSPEDIT

KOREZ Ivan (12 let). Pri potiskanju federala je slednji iztiril in mu pri tem poškodoval tretji in četrti prst desne roke. (Nestruzen način dela!)

IZGUBLJENI DNEVI V LETU 1971

Nezgode pri delu 3777 dni ali 15,6 dni na eno nezgodo.

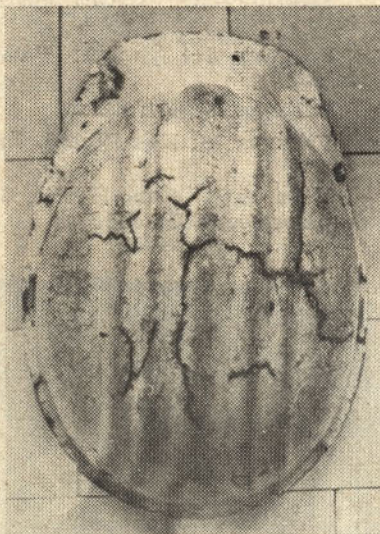
Nezgode na poti 910 dni ali 21,7 dni na eno nezgodo.

Ostala obolenja 2727 obolenj in 33.915 izgubljenih dni.

Služba varstva pri delu

ČELADA DA — ALI NE?

Dne 17. 1. 1972 ob 15,35 je prišlo v obratu livarne I. do poškodbe tovariša Toplišek Stanka. Poškodovanec je navedenega dne izbijal



zagazde na sornikih odlite forme kokile OK 650. Forma je visela na žerjavu, njen spodnji del pa se je dotikal tal, in je stala v vrsti

še dveh form. Razmak med formama, kjer je stal ponesrečeni, je znašal okrog 60 cm.

Žerjavovodja sosednjega žerjava je hotel s svojim žerjavom potisniti žerjav in si pridobiti prostor za odložitev bremena. Pri tem se je obešena forma zavrtela na peti vogala in stisnila poškodovanca, stoječega med formama. Žerjavovodja je šele v tem trenutku opazil ponesrečenca. S hitro intervencijo je ponesrečenca bila nudena prva pomoč. Pri nezgodi je dobil poškodbe na glavi, hrbtu in nogi.

Slika poškodovančeve čelade dovolj zgovorno dokazuje pomembnost in važnost nošenja zaščitnih čelad. Kaj bi se lahko v tem primeru zgodilo, če poškodovanec ne bi nosil zaščitne čelade? Vsako razglabljanje in razpravljanje lahko privede slehernega zaposlenega do prepričanja, da je vsaka najmanjša opustitev varnostnih predpisov lahko zelo nevarna, če že ne usodna.

Opozorilo naj velja predvsem vsem tistim, ki še vedno smatrajo, da je nošenje čelad nepomembno, nepotrebno, ali morda celo samo v svrhu zadostitve varnostnih predpisov.

Kaj moramo upoštevati pri izbiri osebnih zaščitnih sredstev

1. Najprej je potrebno vedeti, kakšne so specifične nevarnosti na delovnih mestih, kakor tudi o nevarnosti od katerih naj nas ščitijo osebna zaščitna sredstva. Kot primer naj navedemo zaščitna očala, kakršne uporabljamo za zaščito oči pred letječimi predmeti. Ta vrsta očal pa je popolnoma neprimerna za zaščito oči v kemični industriji.

2. Stopnja zaščite mora biti v sorazmerju s stopnjo nevarnosti. Primer: slehernemu lahko pade kakšen predmet na nogo, vendar bomo uvedli zaščitne čevlje z jekleno kapico tam, kjer je nevarnost in resnost za to vrsto poškodb večja.

3. Doseči je ustrezno ravnotežje med potrebno zaščito in njenim vplivom na delovnem mestu. Nikakor ne bomo izbirali takšnih zaščitnih sredstev, ki bi delavca ovirala pri samem delu.

4. Upoštevati je potrebno faktor sprejemljivosti zaščitnih sredstev, s strani delavcev. Zaščitna sredstva, ki se ne uporabljajo namenjsko, so nekoristna. Mnogo dejavnikov vpliva na odnos delavcev do nošenja osebnih zaščitnih sredstev, predvsem njihova udobnost, kakor tudi sam izgled.

5. Vprašanja cene in kvalitete predstavljata odločilno vlogo predvsem v industriji. Kljub standardom še vedno lahko ugotovljamo, da kvaliteta v določenih primerih ni zadovoljiva. Potrebno pa je poudariti, da zaščite ne bi smeli nikoli žrtvovati v korist cenam osebnih zaščitnih sredstev. Pravilna in smotrna izbira osebnih zaščitnih sredstev nedvomno predstavlja glavni del v procesu preprečevanja nezgod.

SLUŽBA VARSTVA PRI DELU

USPEŠNE SMUČARSKÉ ŠOLE

Smučarska sekcija TVD Partizan-Kovinar se je tudi letošnje leto vključil med tista društva in organizacije, ki so posvetila vso potrebno pozornost smučarski vzgoji najmlajših, pionirjev in celo cicibanov.

V dneh od 24. do vključno 29. januarja so na terenih okrog Celjske koče in na Svetini organizirali smučarsko šolo, ki so se je poleg otrok delavcev, zaposlenih v naši tovarni, ter manjšega dela otrok ostalih storžanov in Celjanov udeležili tudi pionirji iz Siska, 60 po številu. Na belih poljanah je bilo te dni izredno živo, saj se je na smučkah podilo sem in tja, se premetavalo po snegu in zopet vstajalo na smuči, kar 160 otrok. Takih, ki so se začeli smučati, in takih, ki so že znali nekaj smučarskih veščin in so že imeli nekaj smučarskih metrov ali celo kilometrov v nogah.

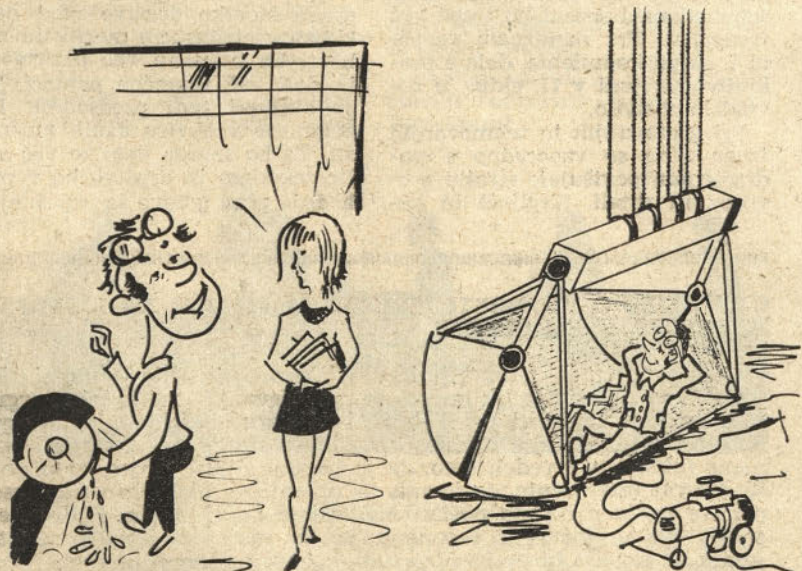
Zanimanje za šolo je bilo izredno veliko. Žal je bilo na raz-

polago premalo vadiateljev, da bi lahko nudili veselje večjemu številu otrok. Veselje je doživelo vrhunec zadnji dan tečaja, ko so se spustili po snegu med vratci kar zahtevne proge lepo po vrsti, drug za drugim. Organizirano je bilo tekmovanje.

Najprej malce treme, nato pa kar samozaupanje... Takih je bilo veliko, skoraj vsi. Res je bilo nekaj padcev, a tudi ti so potrebni. Dober smučar mora znati tudi pasti. Saj so jih tudi to učili.

V naslednjih dneh so organizirali smučarski tečaj za starejše člane delovnega kolektiva. Udeležilo se ga je več kot 20 tečajnikov. Oba tečaja sta pokazala, da je treba s tovrstno aktivnostjo nadaljevati, saj je zanimanje izredno veliko. Nenazadnje in predvsem pa je našim delavcem izredno potrebna zdrava rekreacija, to pa smučanje lahko najboljše nudi.

-jt-



Najvažnejše je, da si pri delu zbran!

»Malo bom zadremal, saj me žerjavovodja čuva.«

»ŠTRAJK«

»Odlomek iz romana Marjana Kolarja: SEZUJ SE, KADAR STOPIŠ V MOSEJO, ki je izšel pri založbi »Obzorja« v Mariboru.

Nerazpoložen je potem ob pol dveh klamal skupaj z Barbko proti železarni in se ni menil za njena prilizovanja. Moral je iti tako zgodaj, da je dvignil plačo in jo nato dal hčeri ob glavnem vhodu. Dabila bo svoje dinarje, če je grulila ali ne. Ona pa se ni dala ugnati, potresala je s svojo grivo in se spakovala. Kot da se je tudi vanjo zalezlo vznemirjenje plačilnega dneva, se je postavila med ženske, ki so mirno čakale pri glavnem vhodu na moše, da bi jih prestregle na poti domov in jih speljale mimo gostiln. Nekateri so slonele ob ograji na drugi strani ceste in držale otroke za roke, druge so se šalile pri vratarnici.

Glavni vhod je bil izjemoma odprt na stežaj, da so oni z nočne in popoldanske izmene lahko prosto hodili v železarno po denar; kdo pa bi ga tudi pušcal do naslednjega dne? Od žensk do dedcev in vratarjev se je vse križem nasmihalo in režalo, se zbadalo ter si nagajalo. Smeh in šale so bile tega dne na popust. Za železarno in vse mesto se je začel praznik brez zastav in cvetja, praznik plač s predokusom gosposkih kosil in vina, dobre volje in petja, ki bo trajalo pozno v noč.

Se preden je Černjak prišel do topilnice, je od nekod planila zasopla novica:

— Čistilnica stavka!

Obstal je, da bi se ozrl, a je nenadoma vse nekam hitelo kot pred dežjem. Vrata pisarn so vznemirjeno treskala, nekdo je tekel proti upravi. Pokazali so se nejeverni obrazi za prašnimi okni, radovedni in zaskrbljeni obrazi, pa se spet skrili.

Černjak je hitro dobil svojo kuverto, pogledal znesek in se namrdnil: nekaj manj kot prejšnji mesec, a je šlo. Vsenaokrog so pljuskale besede:

— V čistilnici je bila posrana plača!

— Ko so videli, koliko so zaslužili, se niso vrnili v obrat.

— Vrnili so se, samo delali niso več.

— Kaj bo le zdaj?

— Ali samo čistilnica ali tudi drugi?

Tega nihče ni vedel, pa so se začeli izgubljati v ugibanjih. Černjak se je spet zasukal proti glavnemu vhodu, kjer se je medtem nabralo še več žensk. Videl je, da jih je novica že dosegla, ker so stikale glave in se obračale k nekaterim ob strani. Žene stavkajočih so gledale v tla. Kaj so vedele one o dogodkih v železarni več od drugih? Niti tega ne, ali se jim je sploh še splačalo čakati pri vratarju ali ne, ali so junci dedovski dvignili vsaj tisto, kar so zaslužili ali pa so do kraja ponoreli.

— Oče, ali je res stavka? Ali boš tudi ti? je radovednost razganjala Barbko po otroče na ves glas.

— Tiho bodi in domov pojdi! je zarenčal Černjak in počakal še toliko, da jo je videl frfotati proti blokom, potem se je obrnil ter odkloptal po znani cesti nazaj.

Kovaška kladiva so pela, tovarnjaki in viličarji so vozili svoj

pot. O kaki stavki ni bilo ne duha ne sluha. Železarna je delala enakomerno kot pač vsak dan in vsako noč. Ravno tako kot pred leti, ko je voda vdrla v staro valjarino, in kot je delala naprej, ko se je nekoč vnela streha na jeklarni.

Počasi se je Černjak v garderobi sezul in videl, da je tudi topilnica kuhala in smrdela kot vsak dan. Samo za hip je okleval, ali bi šel ali ne, ker pa je bilo samo nekaj korakov čez cesto in je manjkalo do dveh še deset minut, je stopil do čistilnice.

Dedi v šitnih in civilnih oblekah so pasli zijala tam okrog, da so šoferji notranjega prometa nevošljivo trobili, ker sami niso mogli biti zraven, delovodje so tekali sem ter tja in prikazali so se celo taki gospodje iz uprave, ki jih je bilo drugače malokdaj videti na tem koncu. Černjak je stopil naprej in nihče mu ni rekel, da ne sme. Saj je čistilnico na pamet poznal po dolgem in poprek, hotel pa je videti čistilce, čeprav zdaj še nikomur ne bi znal povedati, zakaj.

Potem je nenadoma stal pred njimi, videl s kotom očesa obratovodjo, ki jim je nekaj dopovedoval, videl direktorja in druge ljudi, ki jih ni poznal. Naslonil se je ob steno, da je imel vso dolgo halo pred seboj, stal je tako nepremično minuto, dve in gledal s priprtimi očmi, nato pa odšel prav tako brez besed, kot je prišel, se spet zrnil skozi že gostejši obroč zijal ter se zlagoma vzpel k svoji tritonski, pogledal, kaj bo treba delati popoldne, potem pa počasi pretipal ročice in gumbe. Vedel je, da brez potrebe, bolj iz navade in za vsak primer, pa da bi sploh kaj prijemal z rokami.

— Čistilnica stavka! se je ves poten prisvetil pomočnik k njemu; mlad fant, še kar v redu delavec, pa cepetajoč ob silni novici.

— Vem, je rekel Černjak.

— Pa nič se ne derejo in ne grozijo, čisto tiho so!

— Sem videl.

— Ampak stavke... stavke so vendar čisto drugačne. Jaz sem bral, da takrat...

— Tudi jaz sem bral! je odrezal Černjak. Zdaj pa poglej, kako je kaj z legurami!

Fant se je skremžil, kot bi požrl zdravilo, debelo pogledal Černjaka, a ubogal in se obrnil. Potem je Černjak zagledal mojstra in vedel, da bo slišal še veliko odpadlih besed.

— Migajte! se je ta napenjal. Delajte! Kaj sediš in gledaš? Delaj!

Živci, je pomislil Černjak. Zmeraj je imenitno biti mojster in obratovodja, le če je kaj narobe ne, in stavka je morda hujša od posrane šarže, najbrž hujša od dveh posranih šarž, pri katerih te zagovarjajo po vrsti vsi tehnički in inženirji ter večinoma sam nikoli nisi kriv zanj.

— Peč poglej in instrumente, je pokazal z brado Černjak. Če ni kaj prav, mi povej, kaj ni!

Pa mojster ni pogledal, ampak ga je odneslo k petindvajsettonski. Kakor hitro je izginil, Černjak ni več mislil nanj. Mislil je na čistilce in njihovo delo ter si rekel, da ne bi zamenjal z njimi.

Vozili so vsak dan osem ur svoje rafame sem in tja po ulitkih ter z njimi kot z obličji ob-

lali jekleno skorjo, drugi pa so jo obsekovali s pnevmatičnimi kladivi. Vroče jim ni bilo preveč, zato pa so sproti požirali pol govna, kar so ga izsekali in zbrusili z ulitkov kljub plinskim maskam, v katerih so bili videti ko strašila, pa jih zato niso radi nitali in bili so od nekdanj najslabše plačani v tovarni, čeprav niso na izmeno dvigovali skoraj nič manj od topilcev ali kovačev.

— Agitatorje iščejo! se je od nekod prikazal Fonza. Policija! Kdo je začel, hočejo vedeti, kdo jih je nagovoril, naj stavkajo.

— Nehali pa niso? je potipal Černjak.

— Kje pa! Zdaj sta celo dopoldanska in popoldanska izmena skupaj, dedov za cel bataljon, pa nobeden ne dela. Tudi novinarji so menda že nekaj zavohali. Kaj praviš na to?

Fonza je razganjal od novic in žgečkanja in hotel ga je še več. Vse samo žgečka kot v kinu, ko cepetajo, kdo bo zmagal, je pomislil Černjak, ker pa je mulasto utihnil, je Fonza odmahnil ter se zapodil drugam.

Agitatorji! se je posmešnil Černjak. Lahko si je vendar mislil, kako se je začelo. Govorili tisti v čistilnici nikoli niso kaj pridali. Čepeli so vsak šit po vsej dolžini hale, sklonjeni ko plevce na njivi, vdihavali strupene pline iz peči, pa potrpežljivo kljuvali ter brusili strjeno žlindro z jekla. Vroče jim od tistih bledih snopov isker izpod rafam nikoli ni bilo, zato pa dušljivo in smrdljivo kakor v nobenem drugem obratu.

Černjak ni verjel, da so se lahko kdaj posebno veselili plač, tudi kadar so bile boljše ne. Kako so shajali, ko niso imeli nič manj otrok kot drugi, se ni nikoli spraševal, saj je imel svojega lastnega hišnega računarstva zadosti. Ampak kako so čutili, ko so ta dan zagledali smešno nizke številke na plačilnih kuvertah, je vedel, kot da je bil zraven. In zakaj so jim potem obrmle roke, tudi.

Solan nobeden od njih ni bil, do vratarja pa so na pamet znali pot in vedeli so, da so pri vratarju čakale žene na njihov denar in otroci; za nakup v trgovini, za dolgove, za celo vrsto stvari. Kako bi le stopili prednje s tako revščino za ves mesec garanja?

In od kod naj bi vzeli moč, da bi potem znova zažagali s svojimi brusi v jeklo, ki so ga tovarnjaki in viličarji kar naprej zvrčali na kupe prednje, ker so livarji pač kar naprej ulivali in so bili oni le snažilci jekla, ker umazano ni moglo naprej na tržišča, le kako in zakaj? Da bi jim čez mesec dni spet kak prepadeten možak izračunal, kako je njihov delež pri proizvodnji jekla pač silno malo pomemben in zato pač tudi njihove plače ne morejo biti večje? Da bi jim morda kdo drug razložil, kako so žal nekvificirani in da seveda lahko gredo iskat kruha tudi drugam?

Sedli so pač v svoj prah, da bi razmislili, kako je čudno, da delaš, pa komaj živiš in rineš, potem pa naenkrat še riniti ne moreš več. So pač razmišljali tiho, vsak pri svoji mirujoči rafami in kladivu, in ker niso ničesar domislili, se niso dvignili ter nadaljevali z delom, ampak so se sklonili še nižje in morda začeli gnati misli v krog še enkrat, morda pa so enostavno čakali, da se bo kaj zgodilo, da se bo od kod v

zadregi prirežal kdo in rekel, da so številke in na njihovih kuvertah seveda pomota, saj se računski stroji prav tako lahko zmotijo, da so njihove plače v resnici seveda večje, saj take bi bile vendar smešne, seveda.

Ampak nihče ni rekel česa takega. In so najbrž počasi doumeli, da bi ena pomota še šla, ne pa petdeset, sedemdeset pomot. Torej je bilo nekaj drugega vmes, a kaj, niso iztuhtali. Vedeli so le, da so delali v redu ves mesec, vsaj nič slabše kot druge mesece, pa vseeno niso prisluzili dovolj za življenje. Kakšen smisel je torej še imelo delati? Kakšen smisel je imelo govoriti ali celo kričati? Oni niso bili kričači, nikoli ne. Kaj naj bi tudi vpili, saj jim nihče ni povedal.

Ko bi si kdo od njih vsaj napili korajže v vamp in zaklel, da bi se razleglo po hali: hudič, hudič, hudič! ter bi jih predramilo. A ni bil nobeden pijan, le vsi tako prekleto trezni in boječi in tihi, da že ni bilo več človeško in je mrazilo od njihove tišine ter jih je lastni molk tlačil še bolj k tlom, v prah in odpadke in v hromč strah, kako bodo živeli ves ta mesec, ki je bil pred njimi.

Ali so le videli tekanje in skakanje vodilnih tovarišev okrog sebe, ali so slišali, kaj sta jim govorila obratovodja in nato direktor, ali so sploh razumeli in čakali pravih besed, ki pa jih ni bilo, da so nemo obcepeli na tleh? Tega Černjak ni vedel in tudi drugi ne, le oni sami, oni pa so molčali.

Ko je zagledal spodaj ob petindvajsettonski šop dedov, se je Černjak najprej prepričal, da je njegova peč v redu kuhala, potem pa jo je predal pomočniku in se spustil po stopnicah k njim.

— Kaj pa livarna? je vprašal takrat Fonza.

— Livarna dela!

— In valjarna? je hotel vedeti Tonč.

— Tudi valjarna dela!

Dedi so se najprej butasto resno zazijali drug v drugega, potem pa so počasi doumeli pomen besedne igre in jo po vrsti pozvali:

— Kovačnica dela!

— Mehanična dela!

— Promet vozi!

— Jeklovlek dela!

— Topilnica tudi dela! je trdo zabrusil Černjak, da so se spogledali pol jezno, pol v zadregi, vsi umazani in znojni, vsi iste barve oblek, čelad, rokavic in čevljev.

— Riti smo! je prvi zaklel Jože.

— Ne riti, vampi naših bab in otrok!

— Naše plače so bile danes kar v redu! je pičil Fonza.

— Se že pečejo in kuhajo doma!

— Plače v vseh obratih so bile v redu, razen v čistilnici. Zato tudi vsi tako pridno delamo.

— Ali naj se razjočemo zanje?

— Nismo ne prešteti ne sortirani, da bi lahko komu pomagali, se je umikal Tonč.

— Na delavskem svetu bi zini-li kaj!

— Če pravite tako, tudi prav! je pljunil Černjak in se napol zasukal nazaj k stopnicam.

— Direktor jim je menda obljubil, da bodo strokovne službe stvari preučile in uredile.

— In oni?

— Nič, kar naprej sedijo.

(Konec na 12. strani)

PRERANO GA JE ZAGRNILA ZEMLJA



Sredi maja letos bo minilo dvajset let, odkar je prišel med nas železostregar Viktor POTOČNIK, se zaposlil v obdelovalnici valjev, se tam strokovno izpopolnjeval in si kmalu pridobil širok krog prijateljev ne samo v podjetju, temveč tudi daleč izven Štor. Viki je namreč vsa

leta svojega bivanja v Štorah delal prizadevno tudi v sindikalni organizaciji, nepogrešljiv pa je bil pri pihalni godbi.

Toda sam na sebe je Viki premalo pazil, bolehal je, pa je menil, da se bo dalo to prenašati v nedogled. Ko pa se je le podvrgel operaciji, je bilo vse prizadevanje zdravnikov zaman. S težko slutnjo je je odšel v bolnišnico, od tam pa je prispela kruta vest, da se Viki ne bo vrnila živ. To je pretreslo vse sodelavce in vse, ki so ga poznali, cenili in radi imeli. Ogromna množica ljudi na njegovi zadnji poti v ponedeljek 7. februarja je dookazala, da je bilo takih zelo veliko. Vsi potrjeni so poslušali pretresljive besede slovesa in še bolj skrušeni akorde žalostink, ki so izzvenevali v spomin dragemu Vikiju, katerega izgubo bo težkopreboleti.

»ŠTRAJK«

(Nadaljevanje z 11. strani)

— Tistih sedemdeset plač bi pač lahko ta čas že dostikrat na novo izračunali, je usekal Fonza.

— Prekleti birokrati v pisarnah!

— Saj ne gre za plače, je vedel Tonč.

— Za kaj pa potem?

— Za sramoto cele tovarne.

— A tako? Čistilcem gre za plače, tovarni pa za sramoto in se zdaj ne morejo zmeniti, kaj je bolj važno!

— Ampak kampilci pa so, čistilci!

— Mi pa riti!

— Bolj suhe.

— Saj se bodo zmenili, da bo prav, je miril Tonč.

— Menda se bodo res, ko pa čistilci niso lakomni.

In je sledilo odpadno čvekanje, ki ga Černjak ni maral poslušati ne sedaj ne pozneje med malico, ni pa rekel niti besede, ko sta oba pomočnika bolj tekala po stopnicah in čez cesto k čistilnici kot okoli peči. Še ljubše mu je bilo, da je mogel delati, kot je bil vajen, in je imel mir. Tako je lahko odprl vratca, da se je zagledal v ognjeno talino in je po barvi plamenov vedel, kaj ji manjka ter ji potem nanosil vse potrebno kot živini, da je nato prežvekovala z zadovoljnim bobnenjem.

Ta dan ni več zija nikamor po livni jami, saj je delala kot vsak dan, pa je podil misli od sebe tako, da je prevzemal najbolj vroča opravila sam. Zdaj je spoznal, da se lahko poti tudi ob ubogi tritoski, in če je samo pomislil, kako jo je preklinjal pred nekaj dnevi ter se žrl ko do črev, ker bo zaradi nje čez mesec dni nesel par jurjev manj domov, potem pa se spomnil čistilcev, ki so dve uri pred koncem šišta še zmeraj molče stakali, mu je postalo od sramu bolj vroče kot od bližnje taline. In ko sta se pozneje pomočnika

domislila, da je pravzaprav Černjak skoraj pol šišta delal sam, ter mu rekla, naj gre še on malo na zrak, prav zato ni odšel k čistilnici, ampak je na drugi strani pri skladišču ingotov globoko vdihnil večerni hlad.

Po železnici so se že prižgale luči. Od kovačnice do špedicije in naprej gor ob železnici do hald so mirno gorele rumeno in zeleno. Za hrbtno mu je zamolklo bobnela topilnica, na desni so razbijala kladiva, po cesti so hrumeli tovorjaki, vse sam znani rop in trušč, ki ga je na trenutke slišal, potem pa ga spet sploh ni dojel, ker ga je bil preveč poln.

Visoko nad železnico so skozi mrak mežikale luči samotnih kmetij, še dalje za njimi pa se je nekje v temi dvigal Kimperk. In ko je Černjak rekel »Kimperk«, se je zavedel, da ne mara več misliti na one v čistilnici, kakor nanje ta hip ni zares mislil nobeden od tistih, ki so delali po drugih obratih, delala pa je vsa železarna, medtem ko je mesto že dolgo praznovalo. Prav tako je praznovalo, kot so obrati delali, in če bi stal bliže glavnemu vhodu, bi slišal razposajene pesmi iz bližnjega bifeja in videl bi prve pijance, ki so se opotekali proti domu ali pa so samo iskali druge gostilne.

Po celem mestu so ta hip jedli in pili razen v družinah čistilcev, toda teh je bilo komaj kakih sedemdeset, največ sto, in kaj je bilo to za mesto s semdemtisoc ljudmi?

Jedli so dobro prav tako pri Černjaku doma in jedel in pil bo on sam, ko se bo čez poldrugo uro vrnil domov. Jedel in pil, kot se pač je in pije vsakega petnajstega, in če Minka ne bo bolna, se bosta morda pozabavala še enkrat. Toda ne, saj bo doma zanesljivo čakal tudi Dolf. O vsakem petnajstem je prišel, nocoj pa je bila razen plače še stavka.

KADROVSKE VESTI

V mesecu januarju 1972 so bile naslednje kadrovske spremembe v naši delovni organizaciji:

Iz JLA so se vrnili:

OBREZ MIHAEL, delavec, valjalna II, KRULEC ŠTEFAN, strojni ključavničar, energetski obrat, ŠTOR ALOJZ, strojni ključavničar, mehanična delavnica, GAJSEK MIROSLAV, metalurški tehnik — kot pripravnik.

Novi člani delovne skupnosti:

V livarni sive litine: BOBEK ANTON, delavec, ŠTARKL STANISLAV, delavec, PERTINAC LADISLAV, delavec. V OTK: KRIŽANEC SREČKO, avtomehaničnik, v prometu: MULEJ FRANC, avtomehaničnik, ZAVRŠEK JAKOB, premikač. V jeklarni: KRAJNC ADOLF, delavec, ČOLIĆ AHMET, delavec. V valjalni II: BOŽIČEK BOJAN, strugar, TRŽAN JERNEJ, delavec, JOVANOVO BOŠKO, strojni ključavničar, GRAČNAR KARL, delavec. V obdelovalnici valjev: VIRANT MILAN, strugar, MILOVANOVIČ DRAGIŠA, strugar in MADJARIČ VENDEL, PK strugar. V jeklovleku: LUGARIČ LUDVIK in PAHER MILAN — oba delavca. Na ekspeditu: ŽABERL JOŽE, LESKOVŠEK JAKOB in ČAKŠ LADISLAV — vsi delavci. V mehanični delavnici: NIKIČ BRANE, strojni ključavničar. V UOS: GORJUP STANI-

SLAV, strojni ključavničar in CREPINŠEK ROZALIJA, NS uslužbenka. V splošni sektor — ambulant: MULEJ TEREZIJA, bolničarka. V livarni valjev: HERCOG FRANC, delavec. V elektro obratu PAVLOVIČ DRAGOMIR, obratni električar. V finančnem sektorju: AMBROŽ MAJDA, maturant gimnazije.

Po lastni želji je prenehalo delovno razmerje:

ŠAJN ANTON, elektro tehnik — pripravnik iz merilne službe, SREBOTNJAK ANICA, ekonomski tehnik iz kadrovskega sektorja, MOŽIČ JOŽEFA, delavka iz komunalnega oddelka.

Zaradi samovoljne prekinive dela je prenehalo delovno razmerje:

PUŠNIK IVAN, delavec iz valjarne, PONDELAK MIRKO, PK livar iz livarne valjev, KOSTRATI FAIK, delavec iz livarne valjev, SALOBIR DRAGO, delavec iz ekspedita, KARMUZELJ KARL, PK vrtalec iz obdelovalnice valjev, SENER IVAN, PK strugar iz obdelovalnice valjev in KRAJNC ADOLF, delavec iz jeklarne.

Naraščaj v družini so dobili:

LUBEJ FRANC iz livarne valjev, GRAČNER ROMAN iz valjarne I, KRAMPERSK MATIJA iz jeklarne, SIVKA DRAGO iz mehanične delavnice in FENKO JOŽE iz livarne sive litine.

Čestitamo!

Na novo življenjsko pot so stopili:

PUŠNIK JOŽE iz ekspedita, HAMITI HAJRUSH iz valjarne I, VOLAVŠEK JOŽE iz valjarne II, VREČKO IVAN iz tehničnega sektorja, ŽUČKO STANKO iz livarne valjev, DEBELAK FRANC iz razvojnega oddelka in VIZJAK JOŽE iz jeklarne.

Na novi življenjski poti jim želimo obilo družinske sreče.

V mesecu januarju je bil upokojen

VEBER JAKOB, rojen 20. 4. 1920 v Vrdniku — Srbija, sedaj stanuje v Jakovu pri Sentjurju. Izučil se je za krojača in nekaj časa opravljal svoj poklic. Leta 1947 pa se je prvič zaposlil v Železarni Štor in delal do leta 1950. Po kratki prekinutvi se je zopet

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega dragega očeta in soproga

MARTINA PLEVNIKA

upokojenega valjarja iz Vrbnega pri Sentjurju, se iskreno zahvalujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih bili v pomoč, z nami sočustvovali, darovali cvetje in vence ter našega očeta v tako lepem številu spremili na zadnje domovanje.

Posebno zahvalo smo dolžni pogrebni odboru sindikata pri železarni, pevcem iz Sentjurja in tov. Mišku Verbiču za ganljive poslovilne besede.

Vsem iskrena hvala.

Sin Slavko z mamo

ŠTORSKI ŽELEZAR. Glasilo delovnega kolektiva Železarne Store — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik Stane Ocvirk — Urednik Rudolf Uršič — Uredniški odbor: dipl. ing. Janez Barborič, Friderik Jernejšek, Anton Mackošek, Rajko Markovič, Stane Ocvirk, Stane Sotler, Rudolf Uršič, dipl. ing. Niko Zakonjšek in Ivan Zmahar — Tisk: AERO, kemična in grafična industrija Celje

Ne, Černjak ni več maral misliti na čistilnico. In ko se je vrnil k peči, sta se tudi pomočnika že menila o dekletih in sobotnem plesu. Stavka malega obrata, ki je bila zdaj domala že osem ur enako tiha, ni bila več zanimiva.



vrnil v železarno leta 1951 in delal do leta 1966. Dne 18. 4. 1967 je ponovno začel delati v naši delovni skupnosti in delal do 24. januarja t. l., ko je bil zaradi slabega zdravja invalidsko upokojen. Tov. Veber je delal ves čas v delovni enoti valjalna na raznih delovnih mestih, največ pa kot strojnik.